

(235)

- 3.001.01a sómasya mā tavāsaṃ vākṣy agne vāhniṃ cakartha vidáthe yájadhyai |
3.001.01c devāñ áchā dīdyad yuñjé ádriṃ śamāyē agne tanvaṃ juṣasva ||
3.001.02a prāñcaṃ yajñāṃ cakrma vārdhatāṃ gīḥ samídbhir agníṃ námasā duvasyan |
3.001.02c diváh śaśasur vidáthā kavīnāṃ gr̥tsāya cit tavāse gātúm īṣuḥ ||
3.001.03a máyo dadhe médhiraḥ pūtádakṣo diváh subándhur janúṣā pṛthivyāḥ |
3.001.03c ávindann u darśatām apsv àntár devāso agníṃ apási svásṛṇām ||
3.001.04a ávardhayan subhágam saptá yahvīḥ śvetám jajñānām aruśám mahitvá |
3.001.04c śísuṃ ná jātām abhy àrur áśvā devāso agníṃ jániman vapuṣyan ||
3.001.05a śukrébhir ángai rája ātatanvān krátum punānāḥ kavībhiḥ pavítraiḥ |
3.001.05c śocír vásānaḥ páry áyur apām śríyo mimīte bṛhatír ánūnāḥ ||
3.001.06a vavrājā sīm ánadatír ádabdhá divó yahvír ávasānā ánagnāḥ |
3.001.06c sánā átra yuvatáyaḥ sáyonīr ékam gárbham dadhire saptá vāñīḥ ||
3.001.07a stīrñā asya samháto víśvárūpā ghṛtásya yónau sraváthe mádhūnām |
3.001.07c ásthur átra dhenávaḥ pínvamānā mahí dasmāsya mātārā samícī ||
3.001.08a babhrānāḥ sūno sahaso vy àdyaud dádhanāḥ śukrá rabhasá vápūṃṣi |
3.001.08c ścótanti dhārā mádhuno ghṛtásya vṛṣā yátra vāvṛdhé kávyena ||
3.001.09a pitús cid ūdhar janúṣā viveda vy àsya dhārā asrjad ví dhénāḥ |
3.001.09c gúhā cárantaṃ sákhībhiḥ śivébhir divó yahvībhir ná gúhā babhūva ||
3.001.10a pitús ca gárbham janitús ca babhre pūrvír éko adhayat pípyānāḥ |
3.001.10c vṛṣṇe sapátñī śúcaye sábandhū ubhé asmai manuṣyè ní páhi ||
3.001.11a uraú mahāñ anibádhé vavardhāpo agníṃ yaśasaḥ sám hí pūrvīḥ |
3.001.11c ṛtásya yónāv aśayad dāmūnā jāminām agnír apási svásṛṇām ||
3.001.12a akró ná babhrīḥ samithé mahīnām didṛkṣéyaḥ sūnáve bhāṛjīkaḥ |
3.001.12c úd usríyā jánitā yó jajānāpām gárbho nṛtamo yahvó agnīḥ ||
3.001.13a apām gárbham darśatām óśadhīnām vānā jajāna subhágā vírūpam |
3.001.13c devāśas cin mánasā sám hí jagmúḥ pániṣṭham jātām tavāsaṃ duvasyan ||
3.001.14a bṛhánta íd bhānāvo bhāṛjīkam agníṃ sacanta vidyúto ná śukráḥ |
3.001.14c gúheva vṛddhām sádasi své antár apārá ūrvé amṛtaṃ dúhānāḥ ||
3.001.15a íle ca tvā yájamāno havírbhir íle sakhitvām sumatím níkāmaḥ |
3.001.15c devaír ávo mimīhi sám jaritré rákṣā ca no dámyebhir ánīkaiḥ ||
3.001.16a upakṣetāras táva suprañtē 'gne víśvāni dhányā dádhanāḥ |
3.001.16c surétasā śrávasā túñjamānā abhí ṣyāma pṛtanāyúṃr ádevān ||
3.001.17a á devānām abhavaḥ ketúr agne mandró víśvāni kávyāni vidvān |
3.001.17c práti mártāñ avāsayo dāmūnā ánu devān rathiró yāsi sādhan ||
3.001.18a ní duroṇé amṛto mártyanām rájā sasāda vidáthāni sādhan |
3.001.18c ghṛtápratīka urviyá vy àdyaud agnír víśvāni kávyāni vidvān ||
3.001.19a á no gahi sakhyébhiḥ śivébhir mahān mahībhir ūtībhiḥ saranyán |
3.001.19c asmé rayím bahulām sám tarutram suvácam bhāgām yaśasaṃ kṛdhī naḥ ||
3.001.20a etá te agne jánimā sánāni prá pūrvyāya nūtanāni vocam |
3.001.20c mahānti vṛṣṇe sávanā kṛtémā jánmañ-janman níhito jātávedāḥ ||
3.001.21a jánmañ-janman níhito jātávedā víśvāmitrebhir idhyate ájasraḥ |
3.001.21c tásva vavám sumataí vaiñívasvāni bhadré sau-manasé svāma ||

- 3.001.22a imám yajñám sahasāvan tvám no devatrā dhehi sukrato rārāṇaḥ |
 3.001.22c prá yaṃsi hotar bṛhatīr iṣo nó 'gne máhi dráviṇam á yajasva ||
 3.001.23a ilām agne purudámsam saním gōḥ śaśvattamám hávamānāya sādha |
 3.001.23c syān naḥ sūnús tánayo vijāvāgne sá te sumatír bhūtv asmé ||

(236)

- 3.002.01a vaiśvānarāya dhiśānām ṛtāvīdhe ghṛtám ná pūtám agnáye janāmasi |
 3.002.01c dvitā hótāram mánuṣás ca vāgháto dhiyá rátham ná kúliśaḥ sám ṛṇvati ||
 3.002.02a sá rocayaj janúṣā ródasī ubhé sá mātrór abhavat putrá ídyah |
 3.002.02c havyvāḷ agnír ajáras cánohito dūlábho viśám átithir vibhāvasuḥ ||
 3.002.03a krátvā dákṣasya táruṣo vídharmaṇi devāso agníṃ janayanta cíttibhiḥ |
 3.002.03c rurucānám bhānúnā jyótiṣā mahám átyam ná vājam saniśyānn úpa bruve ||
 3.002.04a á mandrásyā saniśyānto váreṇyam vṛṇīmáhe áhrayam vājam ṛgmíyam |
 3.002.04c rātím bhr̥gūṇām usíjam kavíkratum agníṃ rájantaṃ divyéna śocíṣā ||
 3.002.05a agníṃ sumnáya dadhire puró jánā vājaśravasam ihá vṛktábarhiṣaḥ |
 3.002.05c yatásrucaḥ surúcam viśvádevyam rudrám yajñānām sādhadīṣṭim apāsām ||
 3.002.06a pāvakaśoce táva hí kṣáyam pári hótar yajñéṣu vṛktábarhiṣo nárah |
 3.002.06c ágne dúva ichámānāsa ápyam úpāsate dráviṇam dhehi tébhyaḥ ||
 3.002.07a á ródasī apr̥ṇad á svār maháj jātám yád enam apáso ádhārayan |
 3.002.07c só adhvarāya pári nīyate kavír átyo ná vājasātaye cánohitaḥ ||
 3.002.08a namasyāta havyádātim svadhvarám duvasyāta dámyam jātāvedasam |
 3.002.08c rathír ṛtāsyā bṛható vícarṣaṇir agnír devānām abhavat puróhitaḥ ||
 3.002.09a tistró yahvásyā samídhaḥ párijmano 'gnér apunann usíjo ámrtyavaḥ |
 3.002.09c tāsām ékām ádadhur mártye bhújam u lokám u dvé úpa jāmím iyatuḥ ||
 3.002.10a viśám kavím viśpátim mánuṣír iṣaḥ sám sīm akr̥ṇvan svádhitim ná téjase |
 3.002.10c sá udvāto nivāto yāti véviṣat sá gárbham eṣú bhúvaneṣu dīdharat ||
 3.002.11a sá jinvate jatháreṣu prajajñivān víṣā citréṣu nānadan ná simháh |
 3.002.11c vaiśvānarāḥ pṛthupájā ámrtyo vásu rátnā dáyamāno ví dāsúṣe ||
 3.002.12a vaiśvānarāḥ pratnāthā nākam áruhad divás pṛṣṭhám bhāndamānaḥ sumánmabhiḥ |
 3.002.12c sá pūrvaváj janáyañ jantáve dhānam samānám ájnam páry eti jágrviḥ ||
 3.002.13a ṛtāvānam yajñíyam vípram ukthyām á yám dadhé mātariśvā diví kṣáyam |
 3.002.13c tám citráyāmaṃ háríkeśam ímahe sudítim agníṃ suvitāya návyase ||
 3.002.14a súcim ná yāmann iṣirám svardṛśam ketúm divó rocanasthám uṣarbúdham |
 3.002.14c agníṃ mūrdhānam divó apratiṣkutaṃ tám ímahe námasā vājínam bṛhát ||
 3.002.15a mandráṃ hótāram súcim ádvayāvinam dámūnasam ukthyām viśvácarṣaṇim |
 3.002.15c rátham ná citráṃ vápuṣāya darśatám mánurhitaṃ sádham íd rāyā ímahe ||

(237)

- 3.003.01a vaiśvānarāya pṛthupájase vípo rátnā vidhanta dharúṇeṣu gátave |
 3.003.01c agnír hí devāñ amṛto duvasyáty áthā dhármāṇi sanátā ná dūduṣat ||
 3.003.02a antár dūtó ródasī dasmá iyate hótā níṣatto mánuṣaḥ puróhitaḥ |
 3.003.02c kṣáyam bṛhántam pári bhūṣati dyúbhir devébhír agnír iṣító dhiyāvasuḥ ||
 3.003.03a ketúm vaiñānām vídāthasva sādhanam vínrāso agníṃ mahavanta cíttibhiḥ |

- 3.003.03a kotam̐ yajñanam̐ vidatāsya sacanam̐ vipraso agnir̐ mahāyanta śraṇam̐ |
 3.003.03c āpāmsi yāsminn ādhi saṃdadhūr giras tāsmin sumnāni yājamāna ā cake ||
 3.003.04a pitā yajñānām āsuro vipaścītām vimānam agnir̐ vayūnam ca vāghātām |
 3.003.04c ā viveśa ródasī bhūrivarpasā purupriyó bhandate dhāmabhiḥ kavīḥ ||
 3.003.05a candrām agnīm candrāratham̐ hārivratam̐ vaiśvānarām apsuśadam̐ svarvídam |
 3.003.05c vigāham̐ tūrṇim̐ táviṣṭibhir̐ ávṛtam bhūrṇim̐ devāsa ihá suśríyam̐ dadhuḥ ||
 3.003.06a agnir̐ devébhīr mānuṣas ca jantúbhis tanvāno yajñām purupésasam̐ dhiyā |
 3.003.06c rathír antár iyate sādhadīṣṭibhir̐ jīró dāmūnā abhiśasticātanaḥ ||
 3.003.07a ágne járasva svapatyā áyuny ūrjá pinvasva sám iśo didīhi naḥ |
 3.003.07c vāyāmsi jinva br̐hatás ca jāgr̐va usíg devānām āsi sukrátur vipām ||
 3.003.08a viśpátim̐ yahvám átithim̐ nárah sádā yantāram̐ dhīnām usíjam̐ ca vāghātām |
 3.003.08c adhvarāṇam̐ cétanam̐ jātávedasam̐ prá śamsanti námasā jūtíbhīr vṛdhé ||
 3.003.09a vibhāvā devāḥ surāṇaḥ pári kṣitír agnir̐ babhūva śávasā sumádrathaḥ |
 3.003.09c tāsya vratāni bhūripośiṇo vayám úpa bhūṣema dáma ā suvṛktíbhīḥ ||
 3.003.10a vaiśvānara táva dhāmāny ā cake yébhīḥ svarvíd ábhavo vicakṣaṇa |
 3.003.10c jātā āpṛṇo bhūvanāni ródasī ágne tá vísvā paribhūr asi tmānā ||
 3.003.11a vaiśvānarāsya damśanābhyo br̐hád áriṇád ékaḥ svapasyáyā kavīḥ |
 3.003.11c ubhá pitārā maháyann ajāyatāgnir̐ dyāvāpṛthivī bhūriretasā ||

(238)

- 3.004.01a samít-samit sumánā bodhy asmé śucā-śucā sumatīm̐ rāsi vásvaḥ |
 3.004.01c ā deva devān yajáthāya vakṣi sákhā sákhīn sumánā yakṣy agne ||
 3.004.02a yām devāsas trír áhann āyájante divé-dive váruṇo mitró agnīḥ |
 3.004.02c sémam̐ yajñām mádhumantam̐ kṛdhī nas tánūnapād ghṛtáyoniḥ vidhántam ||
 3.004.03a prá dīdhītir vísvāvārā jigāti hótāram̐ ilāḥ prathamām̐ yájadhyai |
 3.004.03c áchā námobhir̐ vṛṣabhām̐ vandádhyaí sá devān yakṣad iṣitó yájīyān ||
 3.004.04a ūrdhvó vām̐ gātúr adhvaré akāry ūrdhvā śocīm̐si prásthītā rájāmsi |
 3.004.04c divó vā nábhā ny āsādi hótā str̐ṇīmāhi devávyacā ví barhīḥ ||
 3.004.05a saptá hotrāṇi mánasā vṛṇānā ínvanto vísvam̐ práti yann ṛténa |
 3.004.05c nṛpésaso vidátheṣu prá jātá abh.,mām̐ yajñām̐ ví caranta pūrvīḥ ||
 3.004.06a ā bhādamāne uśasā úpāke utá smayete tanvā vírūpe |
 3.004.06c yáthā no mitró váruṇo jújośad índro marútvām̐ utá vā máhobhiḥ ||
 3.004.07a daívyā hótārā prathamā ny Ēñje saptá pṛkṣásasḥ svadháyā madanti |
 3.004.07c ṛtām̐ śámsanta ṛtām̐ ít tá āhur̐ ánu vratām̐ vratapā dīdhīyānāḥ ||
 3.004.08a ā bhāratī bhāratíbhīḥ sajóṣā ilā devaír̐ manuṣyébhir̐ agnīḥ |
 3.004.08c sárasvatī sárasvatébhīr̐ arvāk̐ tísro devír̐ barhír̐ édām̐ sadantu ||
 3.004.09a tán nas turípam̐ ádha poṣayitnú déva tvaṣṭar ví rarāṇāḥ syasva |
 3.004.09c yáto vírāḥ karmaṇyāḥ sudákṣo yuktaḡrāvā jáyate devákāmaḥ ||
 3.004.10a vānaspaté 'va sr̐jopa devān agnir̐ havīḥ śamitā sūdayāti |
 3.004.10c séd u hótā satyátaro yajāti yáthā devānām̐ jānimāni véda ||
 3.004.11a ā yāhy agne samidhāno arvān̐ índreṇa devaíḥ sarátham̐ turébhiḥ |
 3.004.11c barhír̐ na āstām̐ áditiḥ suputrā sváhā devā amṛtā mādayantām̐ ||

(239)

- 3.005.01a práty agnír uśásaś cékitānó 'bodhi vípraḥ padavīḥ kavīnām |
3.005.01c pṛthupāñjā devayādbhiḥ sámiddhó 'pa dvārā tāmāso váhnir āvaḥ ||
3.005.02a préḍ v agnír vāvṛdhe stómebhir gīrbhí stotṛñām namasyà ukthāḥ |
3.005.02c pūrvīr ṛtāsya samḍṛśāś cakānāḥ sám dūtó adyaud uśāso viroké ||
3.005.03a ádhāy agnír mānuṣīṣu vikṣv àpām gārbho mitrá ṛtēna sādhan |
3.005.03c á haryató yajatāḥ sānv asthād ábhūd u vípro hávyo matīnām ||
3.005.04a mitró agnír bhavati yát sámiddho mitró hótā váruṇo jātávedāḥ |
3.005.04c mitró adhvaryúr iṣiró dāmūnā mitráḥ síndhūnām utá párvatānām ||
3.005.05a pāti priyām ripó ágram padām véḥ pāti yahvās cáraṇam sūryasya |
3.005.05c pāti nābhā saptásīrṣāṇam agnīḥ pāti devānām upamādam ṛṣvāḥ ||
3.005.06a ṛbhús cakra īḍyam cāru nāma vísvāni devó vayúnāni vidvān |
3.005.06c sasāsya cárma ghr̥távat padām vés tát íd agní rakṣaty áprayuchan ||
3.005.07a á yónim agnír ghr̥távantam asthāt pṛthúpragāṇam uśántam uśánāḥ |
3.005.07c dīdyānaḥ súcir ṛṣvāḥ pāvakāḥ pūnaḥ-punar mātārā návyasī kaḥ ||
3.005.08a sadyó jātá ośadhībhir vavakṣe yádī vārdhanti prasvi ghr̥tēna |
3.005.08c ápa iva pravátā súmbhamānā uruśyād agnīḥ pitrór upásthe ||
3.005.09a úd u ṣtutāḥ samídhā yahvó adyaud vārṣman divó ádhi nābhā pṛthivyāḥ |
3.005.09c mitró agnír íḍyo mātariśvā dūtó vakṣad yajáthāya devān ||
3.005.10a úd astambhīt samídhā nākam ṛṣvī 'gnír bhāvann uttamó rocanānām |
3.005.10c yádī bhṛgubhyaḥ pári mātariśvā gúhā sántam havyvāham samídhé ||
3.005.11a ilām agne purudāmsam sanīm góḥ śāsvattamām hávamānāya sādha |
3.005.11c syān naḥ sūnús tánayo vijāvāgne sá te sumatír bhūtv asmé ||

(240)

- 3.006.01a prá kāravo mananā vacyāmānā devadr̥cīm nayata devayántaḥ |
3.006.01c dakṣiṇāvāḍ vājīnī prácy eti havír bháranty agnáye ghr̥tācī ||
3.006.02a á ródasī apr̥ṇā jāyamāna utá prá rikthā ádha nú prayajyo |
3.006.02c divás cid agne mahinā pṛthivyā vacyántām te váhnayaḥ saptájihvāḥ ||
3.006.03a dyaús ca tvā pṛthivī yajñíyāso ní hótāram sādāyante dāmāya |
3.006.03c yádī víso mānuṣīr devayántīḥ práyasvatír ilate súkrām arcīḥ ||
3.006.04a mahān sadhásthe dhruvā á níṣatto 'ntár dyāvā máhine háryamāṇaḥ |
3.006.04c áskre sapátñī ajáre ámṛkte sabardúghe urugāyāsya dhenú ||
3.006.05a vratá te agne maható mahāni táva krátvā ródasī á tatantha |
3.006.05c tvām dūtó abhavo jāyamānas tvām netá vṛṣabha carṣanīnām ||
3.006.06a ṛtāsya vā keśínā योगyābhir ghr̥tasnūvā róhitā dhurí dhiṣva |
3.006.06c áthā vaha devān deva vísvān svadhvarā kṛṇuhi jātavedaḥ ||
3.006.07a divás cid á te rucayanta rokā uśó vibhātír ánu bhāsi pūrvīḥ |
3.006.07c apó yád agna usádhag váneṣu hótur mandrásya panáyanta devāḥ ||
3.006.08a uraú vā yé antárikṣe mādanti divó vā yé rocané sánti devāḥ |
3.006.08c ūmā vā yé suhāvāso yájatrá āyemiré rathyī agne ásvāḥ ||
3.006.09a aībhir agne sarátham yāhy arvān nānārathām vā vibhávo hy ásvāḥ |
3.006.09c pátnīvatas triṃśátam triṃś ca devān anuṣvadhām á vaha mādāyasva ||
3.006.10a sá hótā vāsya ródasī cid urvī yajñām-yajñam abhí vrdhé gr̥nītāḥ |

- 3.006.10c prácī adhvaréva tasthatuḥ suméke ṛtávarī ṛtájātasya satyé ||
 3.006.11a īlām agne purudāmsam sanīm góḥ śásvattamám hávamānāya sādha |
 3.006.11c syān naḥ sūnús tánayo vijāvāgne sá te sumatír bhūtv asmé ||

(241)

- 3.007.01a prá yá ārúḥ śitipṛṣṭhásya dhāsér ā mātārā vivíśuḥ saptá vāñīḥ |
 3.007.01c parikṣítā pitārā sám carete prá sarsrāte dīrghám āyuh prayákṣe ||
 3.007.02a divákṣaso dhenávo vṛṣṇo áśvā devír ā tasthau mádhumad váhantīḥ |
 3.007.02c ṛtásya tvā sádasi kṣemayántam páry ékā carati vartanīm gauḥ ||
 3.007.03a ā sīm arohat suyámā bhávantīḥ pátíś cikitvān rayivíd rayīṇām |
 3.007.03c prá nīlapṛṣṭho atasásya dhāsés tā avāsayat purudhápratīkaḥ ||
 3.007.04a máhi tvāṣṭrám ūrjáyantír ajuryám stabhūyámānaḥ vaháto vahanti |
 3.007.04c vy áṅgebhir didyutānāḥ sadhástha ékām iva ródasī ā viveśa ||
 3.007.05a jānánti vṛṣṇo aruśásya śévam utá bradhnásya śásane raṇanti |
 3.007.05c divorúcaḥ surúco rócāmānā īlā yéśām gányā máhinā gīḥ ||
 3.007.06a utó pitṛbhyām pravídānu ghóṣam mahó mahádbhyām anayanta sūśám |
 3.007.06c ukṣā ha yátra pári dhānam aktór ánu svām dhāma jaritúr vavákṣa ||
 3.007.07a adhvaryúbhiḥ pañcábhiḥ saptá víprāḥ priyám rakṣante níhitam padám véḥ |
 3.007.07c práñco madanty ukṣāṇo ajuryá devá devānām ánu hí vratá gúḥ ||
 3.007.08a daívyā hótārā prathamā ny Èñje saptá pṛkṣásah svadháyā madanti |
 3.007.08c ṛtám śámsanta ṛtám ít tá āhur ánu vratám vratapá dídhyanāḥ ||
 3.007.09a vṛṣāyante mahé átyāya pūrvír vṛṣṇe citráya raśmáyah suyāmāḥ |
 3.007.09c déva hotar mandrátaraś cikitvān mahó devān ródasī éhá vakṣi ||
 3.007.10a pṛkṣáprayajo draviṇaḥ suvācaḥ suketáva uśáso revád ūśuḥ |
 3.007.10c utó cid agne mahinā pṛthivyāḥ kṛtám cid énaḥ sám mahé daśasya ||
 3.007.11a īlām agne purudāmsam sanīm góḥ śásvattamám hávamānāya sādha |
 3.007.11c syān naḥ sūnús tánayo vijāvāgne sá te sumatír bhūtv asmé ||

(242)

- 3.008.01a añjánti tvām adhvaré devayánto vānaspate mádhunā daívyena |
 3.008.01c yád ūrdhvás tíṣṭhā drávinehá dhattād yád vā kṣáyo mātúr asyá upásthe ||
 3.008.02a sámiddhasya śráyamāṇaḥ purástād bráhma vanvānó ajáram suvīram |
 3.008.02c āre asmád ámatim bádhamāna úc chrayasva mahaté saúbhagāya ||
 3.008.03a úc chrayasva vanaspate vārṣman pṛthivyá ádhi |
 3.008.03c sūmitī mīyámāno várco dhā yajñāvāhase ||
 3.008.04a yúvā suvāsāḥ párivīta āgāt sá u śréyān bhavati jāyamānaḥ |
 3.008.04c tám dhírāsaḥ kaváya ún nayanti svādhyi mánasā devayántaḥ ||
 3.008.05a jāto jāyate sudinatvé áhnām samaryá ā vidáthe várdhamānaḥ |
 3.008.05c punánti dhírā apáso manīśá devayá vípra úd iyarti vácam ||
 3.008.06a yān vo náro devayánto nimimyúr vānaspate svádhitiṛ vā tatákṣa |
 3.008.06c té devāsaḥ sváravas tasthivāmsaḥ prajāvad asmé didhiṣantu rátnam ||
 3.008.07a yé vṛkṇāso ádhi kṣámi nímitāso yatásrucaḥ |
 3.008.07c té no vvantu vārvam devatrā ksetrasādhasah ||

- 3.008.08a ādityā rudrā vāsavaḥ sunīthā dyāvākṣāmā pṛthivī antárikṣam |
 3.008.08c sajośaso yajñám avantu devā ūrdhvám kṛṇvantv adhvarásya ketúm ||
 3.008.09a hamsā iva śreṇiśó yátānāḥ súkrā vāsānāḥ sváravo na águḥ |
 3.008.09c unnīyámānāḥ kavíbhīḥ purástād devā devānām ápi yanti páthah ||
 3.008.10a śṛṅgāñīvéc chṛṅgīñām sám dadṛśre caśálavantaḥ sváravaḥ pṛthivyām |
 3.008.10c vāghádbhīr vā vihavé śróśamānā asmāñ avantu pṛtanájyeṣu ||
 3.008.11a vānaspate śatávalśo ví roha sahásravalśā ví vayám ruhema |
 3.008.11c yám tvám ayám svádhitis téjamānaḥ prañināya mahaté saúbhagāya ||

(243)

- 3.009.01a sákhāyas tvā vavṛmahe devám mártāsa ūtāye |
 3.009.01c apám nápātaṃ subhágamaṃ sudíditiṃ suprátúrtim anehásam ||
 3.009.02a kāyamāno vanā tvám yán mātÁr ájagann apáh |
 3.009.02c ná tát te agne pramírṣe nivártanaṃ yád dūré sánn ihābhavaḥ ||
 3.009.03a áti tṛṣtám vavakṣithāthaivá sumánā asi |
 3.009.03c prá-prānyé yánti páry anyá āsate yéśāṃ sakhyé ási śritáh ||
 3.009.04a īyivāmsam áti srídhaḥ śásvatīr áti saścátaḥ |
 3.009.04c án v īm avindan nicirāso adrúho 'psú simhám iva śritám ||
 3.009.05a sasṛvāmsam iva tmánāgním itthā tiróhitam |
 3.009.05c aínaṃ nayan mātariśvā parāváto devébhyo mathitám pári ||
 3.009.06a tám tvā mártā agrbhñata devébhyo havyavāhana |
 3.009.06c vísvān yád yajñāñ abhipāsi mānuṣa táva krátvā yaviṣṭhya ||
 3.009.07a tát bhadráṃ táva daṃsánā pákāya cic chadayati |
 3.009.07c tvám yád agne paśávaḥ samāsate sámiddham apiśarvaré ||
 3.009.08a á juhota svadhvarám śírám pávakásociṣam |
 3.009.08c āśúm dūtám ajirám pratnám ídyaṃ śruṣṭí devám saparyata ||
 3.009.09a tríñi śatá trí sahásrāny agnīm triṃśác ca devā náva cāsaparyan |
 3.009.09c aúkṣan ghṛtaír ástrñan barhír asmā ád id dhótāraṃ ny āsādayanta ||

(244)

- 3.010.01a tvám agne manīśīnaḥ samrājāṃ carṣaṇīnām |
 3.010.01c devám mártāsa indhate sám adhvaré ||
 3.010.02a tvám yajñéṣv ṛtvíjam ágne hótāram īlate |
 3.010.02c gopá rtásya dīdihi své dáme ||
 3.010.03a sá ghā yás te dádāśati samídhā jātávedase |
 3.010.03c só agne dhatte suvíryaṃ sá puṣyati ||
 3.010.04a sá ketúr adhvarāñām agnír devébhir á gamat |
 3.010.04c añjánāḥ saptá hótṛbhīr havíṣmate ||
 3.010.05a prá hótṛe pūrvyám váco 'gnáye bharaṭā bṛhát |
 3.010.05c vipám jyótīṃṣi bíbhrate ná vedháse ||
 3.010.06a agnīm vardhantu no gíro yáto jáyata ukthyàḥ |
 3.010.06c mahé vājāya dráviṇāya darśatáh ||

- 3.010.07a ágne yájiṣṭho adhvaré deván devayaté yaja |
 3.010.07c hótā mandró ví rājasy áti srídhaḥ ||
 3.010.08a sá naḥ pāvaka dīdihi dyumád asmé suvīryam |
 3.010.08c bhāvā stotṛbhyo ántamaḥ svastáye ||
 3.010.09a tám tvā víprā vipanyávo jāgrvámsaḥ sám indhate |
 3.010.09c havyavāham ámartyaṃ sahovṛdham ||

(245)

- 3.011.01a agnír hótā puróhito 'dhvarásya vícarṣaṇiḥ |
 3.011.01c sá veda yajñám ānuśák ||
 3.011.02a sá havyavā́l̥ ámartya usíg dūtás cánohitaḥ |
 3.011.02c agnír dhiyá sám ṛṇvati ||
 3.011.03a agnír dhiyá sá cetati ketúr yajñásya pūrvyáḥ |
 3.011.03c árthaṃ hy àsya tarāṇi ||
 3.011.04a agníṃ sūnúṃ sánaśrutam sáhaso jātávedasam |
 3.011.04c váhniṃ devá akrṇvata ||
 3.011.05a ádābhyaḥ puraetá víśám agnír mānuṣiṇām |
 3.011.05c túrṇī ráthaḥ sádā návaḥ ||
 3.011.06a sāhván vísvā abhiyújaḥ krátur devánām ámrktaḥ |
 3.011.06c agnís tuvísravastamaḥ ||
 3.011.07a abhí práyāmsi váhasā dāsvám̐ ásnoti mártyaḥ |
 3.011.07c kṣáyam pāvakásociṣaḥ ||
 3.011.08a pári vísvāni súdhitāgnér aśyāma mánmabhiḥ |
 3.011.08c víprāso jātávedasaḥ ||
 3.011.09a ágne vísvāni vāryā vājeṣu saniṣāmahe |
 3.011.09c tvé devāsa érire ||

(246)

- 3.012.01a índrāgnī á gatam sutám gīrbhír nábho váreṇyam |
 3.012.01c asyá pātam dhiyéṣitá ||
 3.012.02a índrāgnī jaritúḥ sácā yajñó jigāti cétanah |
 3.012.02c ayá pātam imám sutám ||
 3.012.03a índram agníṃ kavichádā yajñásya jūtyá vṛṇe |
 3.012.03c tá sómasyehá tṛmpatām ||
 3.012.04a tośá vṛtrahāṇā huve sajítvānāparājitā |
 3.012.04c índrāgnī vājasátamā ||
 3.012.05a prá vām arcanty ukthíno nīthāvído jaritārah |
 3.012.05c índrāgnī iṣa á vṛṇe ||
 3.012.06a índrāgnī navatím píro dāsápatnīr adhūnutam |
 3.012.06c sākám ékena kármaṇā ||
 3.012.07a índrāgnī ápasas páry úpa prá yanti dhītayaḥ |
 3.012.07c ṛtásya pathyā ánu ||
 3.012.08a índrāgnī tavisāni vām sadhásthāni práyāmsi ca |

- 3.012.08c yuvór aptúryaṃ hitám ||
 3.012.09a índrāgnī rocanā divāḥ pári vājeṣu bhūṣathaḥ |
 3.012.09c tát vāṃ ceti prá vīryāṃ ||

(247)

- 3.013.01a prá vo devāyāgnāye bárhiṣṭham arcāsmāi |
 3.013.01c gāmad devébhir ā sá no yájiṣṭho barhír ā sadat ||
 3.013.02a ṛtāvā yāsya ródasī dákṣaṃ sácanta ūtáyaḥ |
 3.013.02c havīṣmantas tám īlate tám saniṣyántó 'vase ||
 3.013.03a sá yantā vípra eṣāṃ sá yajñānām áthā hí śáḥ |
 3.013.03c agnīm tám vo duvasyata dātā yó vánítā maghám ||
 3.013.04a sá naḥ sármāṇi vītáye 'gnír yachatu śáṃtamā |
 3.013.04c yáto naḥ prusṇávad vásu diví kṣitíbhyo apsv ā ||
 3.013.05a dīdivāṃsam ápūrvyaṃ vásvībhir asya dhītíbhiḥ |
 3.013.05c íkvāṇo agnīm indhate hótāraṃ víspátim víśām ||
 3.013.06a utá no bráhmān aviṣa ukthéṣu devahútamaḥ |
 3.013.06c śám naḥ śocā marúdvṛdhó 'gne sahasrasātamaḥ ||
 3.013.07a nú no rāsva sahasravat tokávat puṣṭimád vásu |
 3.013.07c dyumád agne suvīryaṃ vārṣiṣṭham ánupakṣitam ||

(248)

- 3.014.01a ā hótā mandró vidáthāny asthāt satyó yájvā kavítamaḥ sá vedhāḥ |
 3.014.01c vidyúdrathaḥ sáhasas putró agnīḥ śocíṣkeśaḥ pṛthivyām pájo ásret ||
 3.014.02a áyāmi te námaĀktiṃ juṣasva ítāvas túbhyaṃ cétate sahasvaḥ |
 3.014.02c vidvām ā vakṣi vidúṣo ní ṣatsi mádhya ā barhír ūtáye yajatra ||
 3.014.03a drávatām ta uśásā vājáyantī agne vátasya pathyābhir ácha |
 3.014.03c yát sīm añjánti pūrvyām havírbhir ā vandhúreva tasthaturoṇé ||
 3.014.04a mitrás ca túbhyaṃ váruṇaḥ sahasvó 'gne víśve marútaḥ sumnám arcan |
 3.014.04c yác chocíṣā sahasas putra tīṣṭhā abhí kṣitíḥ pratháyan sūryo nÁn ||
 3.014.05a vayām te adyá rarimā hí kāmam uttānāhastā námasopasádya |
 3.014.05c yájiṣṭhena mánasā yakṣi devān áśredhatā mánmanā vípro agne ||
 3.014.06a tvád dhí putra sahaso ví pūrvír devásya yánty ūtáyo ví vājāḥ |
 3.014.06c tvām dehi sahasríṇaṃ rayīm no 'droghéna vácasā satyám agne ||
 3.014.07a túbhyaṃ dakṣa kavikrato yānīmā déva mártāso adhvaré ákarma |
 3.014.07c tvām vísvasya suráthasya bodhi sárvaṃ tát agne amṛta svadehá ||

(249)

- 3.015.01a ví pájasā pṛthúnā śósucāno bádhasva dviṣó rakśáso ámīvāḥ |
 3.015.01c suśármaṇo bṛhatāḥ sármaṇi syām agnér ahám suhávasya práñītau ||
 3.015.02a tvām no asyā uśáso vyóṣṭau tvām sūra údite bodhi gopāḥ |
 3.015.02c jánmeva nítyaṃ tánayaṃ juṣasva stómam me agne tanvā sujāta ||
 3.015.03a tvām nrcáksā vrsabhānu pūrvīḥ krsnāsv agne arusó ví bhāhi |

- 3.015.03c váso néši ca pársi cáty ámhaḥ kṛdhí no rāyá usíjo yaviṣṭha ||
 3.015.04a áśālho agne vṛṣabhó didíhi púro vísvāḥ saúbhagā samjigīván |
 3.015.04c yajñāsya netā prathamāsya pāyór jātavedo bṛhatāḥ suprañite ||
 3.015.05a áchidrā sárma jaritah purúṇi devāṃ áchā dídyānaḥ sumedhāḥ |
 3.015.05c rátho ná sásnir abhí vakṣi vājam ágne tvám ródasī naḥ suméke ||
 3.015.06a prá pīpaya vṛṣabha jínva vājān ágne tvám ródasī naḥ sudóghe |
 3.015.06c devébhír deva suricā rucānó má no mártasya durmatīḥ pári ṣṭhāt ||
 3.015.07a ílām agne purudāmsaṃ saním góḥ śaśvattamám hávamānāya sādha |
 3.015.07c syān naḥ sūnús tánayo vijāvāgne sá te sumatír bhūtv asmé ||

(250)

- 3.016.01a ayám agníḥ suvīryasyése maháḥ saúbhagasya |
 3.016.01c rāyá íse svapatyāsya gómata íse vṛtraháthānām ||
 3.016.02a imám naro marutah saścatā vṛdhaṃ yásmin ráyāḥ sévṛdhāsaḥ |
 3.016.02c abhí yé sánti pṛtanāsu dūḍhyī vísvāḥ sátrum ādabhúḥ ||
 3.016.03a sá tvám no rāyāḥ śíśīhi mīḍhvo agne suvīryasya |
 3.016.03c túvidyumna vārṣiṣṭhasya prajāvato 'namīvasya śuśmīṇaḥ ||
 3.016.04a cákrir yó vísvā bhúvanābhí sāsahís cákrir devéṣv á dúvaḥ |
 3.016.04c á devéṣu yátata á suvīrya á sámsa utá nṛṇām ||
 3.016.05a má no agné 'mataye mávīratāyai rīradhaḥ |
 3.016.05c mágótāyai sahasas putra má nidé 'pa dvéṣāmsy á kṛdhi ||
 3.016.06a śagdhí vājasya subhaga prajāvato 'gne bṛható adhvaré |
 3.016.06c sám rāyá bhūyasā srja mayobhúnā túvidyumna yásasvatā ||

(251)

- 3.017.01a samidhyāmānaḥ prathamānu dhármā sám aktúbhir ajoyate vísvāvārah |
 3.017.01c śociśkešo ghṛtánirṇik pāvakaḥ suyajñó agnír yajáthāya devān ||
 3.017.02a yáthāyajo hotráṃ agne pṛthivyá yáthā divó jātavedas cikitván |
 3.017.02c evānéna havíṣā yakṣi devān manuṣvād yajñám prá tiremám adyá ||
 3.017.03a tríṇy áyūṃṣi táva jātavedas tísrá ājānīr uśásas te agne |
 3.017.03c tábhir devānām ávo yakṣi vidván áthā bhava yájamānāya sám yóḥ ||
 3.017.04a agním sudítim sudṛśaṃ grṇānto namasyāmas tvéḍyaṃ jātavedaḥ |
 3.017.04c tvám dūtám aratím havyavāhaṃ devá akrṇvann amṛtasya nābhim ||
 3.017.05a yás tvád dhótā pūrvo agne yájīyān dvitá ca sáttā svadháyā ca sambhúḥ |
 3.017.05c tásyānu dhárma prá yajā cikitvó 'tha no dhā adhvarám devávītau ||

(252)

- 3.018.01a bhávā no agne sumánā úpetau sákheva sákhye pitáreva sādhuḥ |
 3.018.01c purudrúho hí kṣitáyo jánānām práti pratícír dahatād árātīḥ ||
 3.018.02a tápo ṣv ágne ántarām amítṛān tápā sámsam áraruṣaḥ párasya |
 3.018.02c tápo vaso cikitānó acíttān ví te tiṣṭhantām ajārā ayásah ||
 3.018.03a idhménāgna ichámāno ghṛténa juhómi havyaṃ tárase bálāya |

- 3.018.03c yāvad īše brāhmaṇā vāndamāna imāṃ dhīyaṃ śatasēyāya devīm ||
 3.018.04a úc chocíṣā sahasas putra stutó bṛhád váyaḥ śaśamāneṣu dhehi |
 3.018.04c revád agne viśvāmitreṣu śaṃ yór marmṛjmā te tanvām bhūri kṛtvaḥ ||
 3.018.05a kṛdhí rátnaṃ susanitar dhánānāṃ sá ghéd agne bhavasi yát sámiddhaḥ |
 3.018.05c stotúr duroṇé subhágasya revát sr̥prā karásnā dadhiṣe vápūṃṣi ||

(253)

- 3.019.01a agním hótāram prá vṛṇe miyédhe gr̥tsaṃ kavīm viśvavidam ámūram |
 3.019.01c sá no yakṣad devátātā yájyān rāyé vājāya vanate maghāni ||
 3.019.02a prá te agne havíṣmatīm iyarmy áchā sudyumnām rātínīm ghr̥tácīm |
 3.019.02c pradakṣiṇíd devátātim urānāḥ sām rātíbhír vásubhir yajñám aśret ||
 3.019.03a sá téjyāsā mánasā tvóta utá śikṣa svapatyāsya śikṣóḥ |
 3.019.03c ágne rāyó nṛtamasya prábhūtau bhūyāma te suṣtútāyaś ca vásvaḥ ||
 3.019.04a bhūr̥ṇi hí tvé dadhiré ánikāgne devásya yájyavo jánāsaḥ |
 3.019.04c sá á vaha devátātim yaviṣṭha śárdho yád adyá divyām yájasi ||
 3.019.05a yát tvā hótāram anájan miyédhe niśadáyanto yajáthāya devāḥ |
 3.019.05c sá tvām no agne 'vitéhá bodhy ádhi śrávāṃsi dhehi nas tanūṣu ||

(254)

- 3.020.01a agním uśásam aśvínā dadhikrām vyóṣṭiṣu havate váhnir ukthaíḥ |
 3.020.01c sujyótiṣo naḥ śr̥ṇvantu devāḥ sajóṣaso adhvarām vāvaśānāḥ ||
 3.020.02a ágne trí te vājina trí ṣadhásthā tistrás te jihvá r̥tajāta pūrvíḥ |
 3.020.02c tistrá u te tanvī devávātās tábhír naḥ páhi gíro áprayuchan ||
 3.020.03a ágne bhūr̥ṇi táva jātavedo déva svadhāvo 'mṛtasya náma |
 3.020.03c yās ca māyá māyínām viśvaminva tvé pūrvíḥ saṃdadhúḥ pṛṣṭabandho ||
 3.020.04a agnír netá bhága iva kṣitínām daívínām devá rtupá r̥tāvā |
 3.020.04c sá vṛtrahá sanáyo viśvávedāḥ pársad vísvāti duritá gr̥ṇántam ||
 3.020.05a dadhikrām agním uśásam ca devīm bṛhaspátim savitāram ca devám |
 3.020.05c aśvínā mitrávaruṇā bhágam ca vásūn rudrām ādityām ihá huve ||

(255)

- 3.021.01a imāṃ no yajñám amīteṣu dhehīmā havyá jātavedo juśasva |
 3.021.01c stokánām agne médaso ghr̥tásya hótah práśāna prathamó niśádyā ||
 3.021.02a ghr̥távantaḥ pāvaka te stoká ścotanti médasah |
 3.021.02c svádharmā devávītaye śréṣṭham no dhehi vāryam ||
 3.021.03a túbhyaṃ stoká ghr̥taścútó 'gne víprāya santya |
 3.021.03c řiṣiḥ śréṣṭhaḥ sám idhyase yajñásya právitá bhava ||
 3.021.04a túbhyaṃ ścotanty adhrigo śacīva stokāso agne médaso ghr̥tásya |
 3.021.04c kaviśastó bṛhatá bhānúnāgā havyá juśasva medhira ||
 3.021.05a ójiṣṭham te madhyató méda údbhṛtam prá te vayām dadāmahe |
 3.021.05c ścotanti te vaso stoká ádhi tvací práti tán devaśó vihi ||

(256)

- 3.022.01a ayám só agnír yásmin sómam índraḥ sutám dadhé jaṭháre vāvaśānāḥ |
3.022.01c sahasrīnaṃ vājam átyaṃ ná sáptiṃ sasavān sán stūyase jātavedāḥ ||
3.022.02a ágne yát te diví várcaḥ pṛthivyām yád óśadhīṣv apsv á yajatra |
3.022.02c yénāntárikṣam urv ātatántha tveśāḥ sá bhānúr arṇavó nṛcákṣāḥ ||
3.022.03a ágne divó árṇam áchā jigāsy áchā devāṃ ūciṣe dhīṣṇyā yé |
3.022.03c yā rocané parástāt sūryasya yās cāvástād upatíṣṭhanta āpaḥ ||
3.022.04a purīṣyāso agnáyaḥ pṛavaṇébhīḥ sajóṣasaḥ |
3.022.04c juśántāṃ yajñám adrúho 'namīvā íṣo mahīḥ ||
3.022.05a ílām agne purudámsaṃ saním góḥ śásvattamám hávamānāya sādha |
3.022.05c syān naḥ sūnús tánayo vijāvágne sá te sumatír bhūtv asmé ||

(257)

- 3.023.01a nírmathitaḥ súdhita á sadhásthe yúvā kavír adhvarásya praṇetá |
3.023.01c júryatsv agnír ajáro váneṣv átrā dadhe amṛtaṃ jātávedāḥ ||
3.023.02a ámanthiṣṭām bhāratā revád agnīm devásravā devávātaḥ sudákṣam |
3.023.02c ágne ví paśya bṛhatābhí rāyéśāṃ no netā bhavatād ánu dyūn ||
3.023.03a dáśa kṣípaḥ pūrvyám sīm ajñjanan sújātam mātṛṣu priyám |
3.023.03c agnīm stuhi daivavātām devaśravo yó jánānām ásad vaśí ||
3.023.04a ní tvā dadhe vára á pṛthivyā ílāyās padé sudinatvé áhnām |
3.023.04c dṛṣádvatyām mánuṣa āpayāyām sárasvatyām revád agne didīhi ||
3.023.05a ílām agne purudámsaṃ saním góḥ śásvattamám hávamānāya sādha |
3.023.05c syān naḥ sūnús tánayo vijāvágne sá te sumatír bhūtv asmé ||

(258)

- 3.024.01a ágne sáhasva pṛtanā abhímātír ápāsya |
3.024.01c duṣṭáras tárann árātír várco dhā yajñāvāhase ||
3.024.02a ágna ílā sám idhyase vītíhotro ámartyaḥ |
3.024.02c juśásva sū no adhvarám ||
3.024.03a ágne dyumnéna jāgrve sáhasaḥ sūnav āhuta |
3.024.03c édám barhīḥ sado máma ||
3.024.04a ágne víśvebhir agnībhir devébhīr mahayā gíraḥ |
3.024.04c yajñéṣu yá u cāyávaḥ ||
3.024.05a ágne dá dāśúṣe rayím vīrávantam párīṇasam |
3.024.05c śíśihí naḥ sūnumátaḥ ||

(259)

- 3.025.01a ágne divāḥ sūnúr asi prácetās tánā pṛthivyā utá viśvávedāḥ |
3.025.01c řdhag devāṃ ihá yajā cikitvaḥ ||
3.025.02a agnīḥ sanoti vīryāṇi vidvān sanóti vājam amṛtāya bhūṣan |
3.025.02c sá no devāṃ éhá vahā purukṣo ||

- 3.025.03a agnír dyāvāpṛthivī viśvájanye á bhāti devī amṛte ámūrah |
 3.025.03c kṣáyan vājaiḥ puruścandró námobhiḥ ||
 3.025.04a ágna índraś ca dāsúšo duroṇé sutávato yajñám ihópa yātam |
 3.025.04c ámardhantā somapéyāya devā ||
 3.025.05a ágne apām sám idhyase duroṇé nítyaḥ sūno sahaso jātavedaḥ |
 3.025.05c sadhásthāni maháyamāna ūtī ||

(260)

- 3.026.01a vaiśvānarám mánasāgnim nicāyyā havīṣmanto anuṣatyām svarvídam |
 3.026.01c sudānum devám rathirám vasūyávo gīrbhī raṇvám kuśikáso havāmahe ||
 3.026.02a tám śubhrám agním ávase havāmahe vaiśvānarám mātariśvānam ukthyam |
 3.026.02c bṛhaspátim mánušo devátātaye vípraḥ śrótāram átithim raghuśyádam ||
 3.026.03a áśvo ná krāndañ jánibhiḥ sám idhyate vaiśvānarāḥ kuśikébhir yugé-yuge |
 3.026.03c sá no agníḥ suvīryam svásvyam dádhātu rátnam amṛteṣu jágrviḥ ||
 3.026.04a prá yantu vājās táviṣībhir agnáyaḥ śubhé sámmitlāḥ pṛṣatīr ayukṣata |
 3.026.04c bṛhadúkṣo marúto viśvávedasaḥ prá vepayanti párvatām ádābhyāḥ ||
 3.026.05a agniśríyo marúto viśvákrṣṭaya á tveśám ugrám áva īmahe vayám |
 3.026.05c té svānino rudrīyā varśánirñijah siṃhā ná heśákratavaḥ sudānavah ||
 3.026.06a vrātaṃ-vrātaṃ gaṇám-gaṇám suśastībhir agnér bhāmam marútām ója īmahe |
 3.026.06c pṛṣadaśvāso anavabhrárādhaso gántāro yajñám vidátheṣu dhírāḥ ||
 3.026.07a agnír asmi jánmanā jātāvedā ghr̥tám me cákṣur amṛtam ma āsán |
 3.026.07c arkás tridhātū rájaso vimánó 'jasro gharmó havír asmi náma ||
 3.026.08a tribhīḥ pavítirair apupod dhy ārkám hṛdá matim jyótir ánu prajānán |
 3.026.08c vārṣiṣṭhaṃ rátnam akṛta svadhābhir ád íd dyāvāpṛthivī páry apaśyat ||
 3.026.09a śatádhāram útsam ákṣīyamānaṃ vipaścítam pitāraṃ váktvānām |
 3.026.09c melim mādantam pitrór upásthe tám rodasī pipṛtaṃ satyavācam ||

(261)

- 3.027.01a prá vo vājā abhídyavo havīṣmanto ghr̥tácya |
 3.027.01c devāñ jigāti sumnayúḥ ||
 3.027.02a íle agním vipaścítam girā yajñásya sādhanam |
 3.027.02c śruṣṭivānaṃ dhítāvānam ||
 3.027.03a ágne śakéma te vayám yāmaṃ devásya vājínaḥ |
 3.027.03c áti dvēṣāmsi tarema ||
 3.027.04a samidhyāmāno adhvarè 'gníḥ pāvaká ídyah |
 3.027.04c śociśkeśas tám īmahe ||
 3.027.05a pṛthupājā ámartyo ghr̥tánirñik svāhutaḥ |
 3.027.05c agnír yajñásya havyavát ||
 3.027.06a tám sabādho yatásruca itthā dhiyā yajñávantaḥ |
 3.027.06c á cakrur agním ūtāye ||
 3.027.07a hótā devó ámartyaḥ purástād eti māyāyā |
 3.027.07c vidáthāni pracodáyan ||
 3.027.08a vājí vājeṣu dhīyate 'dhvaréṣu prá nīyate |

- 3.027.08c vípro yajñásya sádhanah ||
 3.027.09a dhíyá cakre váreṇyo bhūtánāṃ gárbham á dadhe |
 3.027.09c dáksasya pitáram tánā ||
 3.027.10a ní tvā dadhe váreṇyaṃ dáksasyeḷā sahaskṛta |
 3.027.10c ágne sudítim usíjam ||
 3.027.11a agníṃ yantúram aptúram ṛtásya yóge vanúṣah |
 3.027.11c víprā vājaiḥ sám indhate ||
 3.027.12a ūrjō nāpātam adhvaré dīdivāṃsam úpa dyávi |
 3.027.12c agníṃ ḷle kavíkratum ||
 3.027.13a ḷlényo namasyàs tirás támāṃsi darśatāḥ |
 3.027.13c sám agnír idhyate vṛṣā ||
 3.027.14a vṛṣo agníḥ sám idhyaté 'śvo ná devavāhanah |
 3.027.14c tám havíṣmanta ḷlate ||
 3.027.15a vṛṣaṇaṃ tvā vayám vṛṣan vṛṣaṇah sám idhīmahi |
 3.027.15c ágne dídyatam brhát ||

(262)

- 3.028.01a ágne juṣásva no havíḥ puroḷásam jātavedah |
 3.028.01c prātaḥsāvé dhiyāvaso ||
 3.028.02a puroḷā agne pacatás túbhyaṃ vā ghā páriṣkṛtaḥ |
 3.028.02c tám juṣasva yaviṣṭhya ||
 3.028.03a ágne vīhī puroḷásam áhutam tiróahnyam |
 3.028.03c sáhasah sūnúr asy adhvaré hitāḥ ||
 3.028.04a mādhyam̐dine sávane jātavedah puroḷásam ihá kave juṣasva |
 3.028.04c ágne yahvásya táva bhāgadhéyaṃ ná prá minanti vidátheṣu dhírāḥ ||
 3.028.05a ágne ṛṭīye sávane hí kániṣah puroḷásam sahasah sūnav áhutam |
 3.028.05c áthā devéṣv adhvarám vipanyáyā dhā rátnavantam amṛteṣu jāgrvim ||
 3.028.06a ágne vṛdhāná áhutim puroḷásam jātavedah |
 3.028.06c juṣásva tiróahnyam ||

(263)

- 3.029.01a ástídám adhimánthanam ásti prajānanam kṛtám |
 3.029.01c etám viśpátnīm á bharāgním manthāma pūrváthā ||
 3.029.02a arānyor níhito jātavedā gárbha iva súdhito garbhínīṣu |
 3.029.02c divé-diva ídyo jāgrvadbhir havíṣmadbhir manuṣyèbhir agníḥ ||
 3.029.03a uttānāyām áva bharā cikivān sadyāḥ právitā vṛṣaṇam jajāna |
 3.029.03c aruṣástūpo rúsad asya pāja ḷlāyās putró vayúne 'janiṣta ||
 3.029.04a ḷlāyās tvā padé vayám nābhā pṛthivyā ádhi |
 3.029.04c jātavedo ní dhīmahy ágne havýāya vólhave ||
 3.029.05a mánthatā narah kavím ádvayantam prácetasam amṛtam suprátīkam |
 3.029.05c yajñásya ketúm prathamám purástād agníṃ naro janayatā susévam ||
 3.029.06a yádī mánthanti bāhúbhir ví rocaté 'śvo ná vājy àruṣó váneṣv á |
 3.029.06c citró ná vāmann ásvínor ánivrtah pári vrnaktv áśmanas tṛnā dáhan ||

- 3.029.07a jātó agníṛocate cékitāno vājī vípraḥ kavīśastāḥ sudānuḥ |
 3.029.07c yām devāsa īdyam viśvavidam havyvāham ādadhur adhvarēsu ||
 3.029.08a sīda hotaḥ svā u loké cikitvān sādāyā yajñām sukṛtāsya yónau |
 3.029.08c devāvīr devān havīṣā yajāsy āgne bṛhád yājamāne váyo dhāḥ ||
 3.029.09a kṛṇóta dhūmām vṛṣaṇam sakhāyó 'sredhanta itana vājam ácha |
 3.029.09c ayām agníḥ pṛtanāṣāt suvíro yéna devāso áсахanta dāsýūn ||
 3.029.10a ayām te yónir ṛtvíyo yáto jātó árocathāḥ |
 3.029.10c tám jānānn agna ā sīdāthā no vardhayā girāḥ ||
 3.029.11a tánūnāpād ucyate gārbha āsuró nārāśámso bhavati yád vijāyate |
 3.029.11c mātarīsvā yád ámimīta mātári vātasya sárgo abhavat sārīmaṇi ||
 3.029.12a sunirmāthā nīrmathitaḥ sunidhā níhitaḥ kavīḥ |
 3.029.12c āgne svadhvarā kṛṇu devān devayaté yaja ||
 3.029.13a ājījanann amītam mártýāso 'sremāṇam tarāṇim vīlújambham |
 3.029.13c dáśa svāsāro agrúvaḥ samīcīḥ púmāmsam jātám abhí sám rabhante ||
 3.029.14a prá saptáhotā sanakād arocata mātúr upásthe yád ásocad údhani |
 3.029.14c ná ní miṣati surāṇo divé-dive yád ásurasya jathárād ájāyata ||
 3.029.15a amitráyúdho marútām iva prayāḥ prathamajā bráhmaṇo víśvam íd viduḥ |
 3.029.15c dyumnávad bráhma kuśíkāsa érira éka-eko dáme agníḥ sám ídhire ||
 3.029.16a yád adyá tvā prayatí yajñé asmín hótas cikitvó 'vṛṇīmahīhá |
 3.029.16c dhruvám ayā dhruvám utāśamiṣṭhāḥ prajānán vidvām̐ úpa yāhi sómam ||

(264)

- 3.030.01a ichánti tvā somyāsaḥ sákhāyaḥ sunvánti sómam dádhati prayāmsi |
 3.030.01c títikṣante abhíśastim jānānām índra tvád ā kás caná hí praketaḥ ||
 3.030.02a ná te dūré paramá cid rájāmsy ā tú prá yāhi harivo háribhyām |
 3.030.02c sthirāya vṛṣṇe sávanā kṛtēmā yuktā grāvāṇaḥ samidhāné agnaú ||
 3.030.03a índraḥ suśípro maghāvā tárutro mahāvratas tuvikūrmír íghāvān |
 3.030.03c yád ugró dhā bādhitó mártýeṣu kvà tyā te vṛṣabha vīryāṇi ||
 3.030.04a tvām hí śmā cyāváyann ácyutāny éko vṛtrá cárasi jíghnamānaḥ |
 3.030.04c táva dyāvāpṛthiví párvatāsó 'nu vratāya nímiteva tasthuḥ ||
 3.030.05a utābhaye puruhūta śrávobhir éko dṛḥhám avado vṛtrahá sán |
 3.030.05c imé cid indra ródasī apāré yát saṃgṛbhṇā maghavan kāśír ít te ||
 3.030.06a prá sú ta indra pravatā háribhyām prá te vājraḥ pramṛṇānn etu sátṛūn |
 3.030.06c jahí pratícó anūcāḥ páraço víśvam satyām kṛṇuhi viṣṭám astu ||
 3.030.07a yásmai dhāyur ádadhā mártýāyābhaktaḥ cid bhajate gehyām sah |
 3.030.07c bhadrá ta indra sumatír ghṛtácī sahásradānā puruhūta rātīḥ ||
 3.030.08a sahadānum puruhūta kṣiyántam ahastám indra sám piṇak kúṇārum |
 3.030.08c abhí vṛtrām vārdhamānam píyārum apādam indra tavásā jaghantha ||
 3.030.09a ní sāmānām iširām indra bhūmim mahīm apārām sádane sasattha |
 3.030.09c ástabhnād dyām vṛṣabhó antárikṣam ársantv ápas tváyehá práśūtāḥ ||
 3.030.10a alāṛṇó valá indra vrajó góḥ purá hántor bháyamāno vy āra |
 3.030.10c sugān pathó akrṇon niráje gāḥ právan vāṇīḥ puruhūtám dhámantīḥ ||
 3.030.11a éko dvé vásumatī samīcī índra ā paprau pṛthivím utá dyām |
 3.030.11c utántárikṣād abhí nah samīcī isó rathīḥ savīyah éura vāṇīn ||

- 3.030.11c utantarikṣad aom naḥ samikā iṣo taumī sayujai suta vajai ||
 3.030.12a dīśaḥ sūryo ná mināti prádiṣṭā divé-dive háryaśvapasūtāḥ |
 3.030.12c sám yád ānaḥ ádhvana ād íd áśvair vimócanaṃ kṛṇute tát tv àsya ||
 3.030.13a dídr̥kṣanta uśáso yāmann aktór vivásvatyā máhi citráṃ ánīkam |
 3.030.13c víśve jānanti mahinā yád āgād índrasya kárma súkr̥tā purūṇi ||
 3.030.14a máhi jyótir níhitam vakṣáṇāsv amá pakvám carati bíbhraṭī gauḥ |
 3.030.14c vísvam svādma sámabhṛtam usríyāyāṃ yát sīm índro ádadhād bhójanāya ||
 3.030.15a índra dr̥hya yāmakosā abhūvan yajñāya śikṣa gr̥ṇatē sákhībhyah |
 3.030.15c durmāyávo durévā mártýāso niṣaṅgīṇo ripávo hántvāsaḥ ||
 3.030.16a sám ghóṣaḥ śṛṇve 'vamaír amítirair jahí ny èṣv asániṃ tápiṣṭhām |
 3.030.16c vṛścém adhástād ví rujā sáhasva jahí rákṣo maghavan randháyasva ||
 3.030.17a úd vṛha rákṣaḥ sahámūlam indra vṛścā mádhyam práty ágram śṛṇīhi |
 3.030.17c á kívatāḥ salalūkam cakartha brahmadvīṣe tápuṣiṃ hetím asya ||
 3.030.18a svastáye vājībhiś ca pranetaḥ sám yán mahír iṣa āsátsi pūrvīḥ |
 3.030.18c rāyó vantáro bṛhatāḥ syāmāsmé astu bhága indra prajāvān ||
 3.030.19a á no bhara bhágam indra dyumántam ní te deṣṇásya dhīmahi prareké |
 3.030.19c ūrvá iva paprathe kámo asmé tám á pṛṇa vasupate vásūnām ||
 3.030.20a imám kāmam mandayā góbhīr ásvaiś candrávatā rádhasā papráthas ca |
 3.030.20c svaryávo matībhis túbhyam víprā índrāya vāhaḥ kuśikāso akran ||
 3.030.21a á no gotrá dardṛhi gopate gāḥ sám asmábhyam sanáyo yantu vājāḥ |
 3.030.21c divákṣā asi vṛṣabha satyáśuṣmo 'smábhyam sú maghavan bodhi godāḥ ||
 3.030.22a śunám huvema maghāvānam índram asmín bháre nṛtamaṃ vājasātau |
 3.030.22c śṛṇvántam ugrám ūtáye samátsu ghnántam vṛtrāṇi samjítam dhánānām ||

(265)

- 3.031.01a śásad váhnir duhitúr napytāṃ gād vidvām̃ ṛtásya dídhitiṃ saparyán |
 3.031.01c pitá yátra duhitúḥ sékam ṛñján sám śagmyèna mánasā dadhanvé ||
 3.031.02a ná jāmaye tánvo rikthám āraik cakāra gárbham sanitúr nidhānam |
 3.031.02c yádī mātáro janáyanta váhniṃ anyāḥ kartá sukṛtor anyá ṛndhán ||
 3.031.03a agnír jajñe juhvā réjamāno mahás putráṃ aruśásya prayákṣe |
 3.031.03c mahán gárbho máhy á jātám eṣām mahí pravṛd dháryaśvasya yajñāiḥ ||
 3.031.04a abhí jāitrīr asacanta spr̥dhānám máhi jyótis támaso nír ajānan |
 3.031.04c tám jānatīḥ práty úd āyann uśásaḥ pátir gávām abhavad éka índrah ||
 3.031.05a víḷaú satír abhí dhírā atṛndan prācāhinvan mánasā saptá víprāḥ |
 3.031.05c vísvām avindan pathyām̃ ṛtásya prajānān it tá námasā viveśa ||
 3.031.06a vidád yádī sarámā rugṇám ádrer máhi pāthaḥ pūrvyām sadhryāk kaḥ |
 3.031.06c ágram nayat supády ákṣarāṇām áchā rávam prathamā jānatí gāt ||
 3.031.07a ágachad u vípratamaḥ sakhīyān asūdayat sukṛte gárbham ádriḥ |
 3.031.07c sasāna máryo yúvabhir makhasyān áthābhavad ángirāḥ sadyó árcan ||
 3.031.08a satāḥ-sataḥ pratimānam purobhūr víśvā veda jānimā hánti súṣṇam |
 3.031.08c prá no divāḥ padavír gavyúr árcan sákhā sákhīm̃ amuñcan nír avadyāt ||
 3.031.09a ní gavyatá mánasā sedur arkaḥ kṛṇvānāso amṛtatváya gātúm |
 3.031.09c idám cin nú sádanam bhūry eṣām yéna māsām̃ ásiśāsann ṛténa ||
 3.031.10a sampáśyamānā amadann abhí svám páyaḥ pratnásya rétaso dúghānāḥ |

- 3.031.10c ví ródasī atapad ghōṣa eṣāṃ jāté niṣṭhām ádadhur gōṣu vīrān ||
3.031.11a sá jātébhīr vṛtrahā séd u havyaír úd usrīyā asṛjad índro arkaíḥ |
3.031.11c urūcy āsmai ghṛtávad bhárantī mādhu svādma duduhe jényā gauḥ ||
3.031.12a pitré cic cakruḥ sádanam sám asmai máhi tvīṣīmat sukṛto ví hí khyán |
3.031.12c viṣkabhnānta skámbhanenā jánitṛī āsīnā ūrdhvám rabhasám ví minvan ||
3.031.13a mahí yádi dhiṣāṇā śīsnáthe dhāt sadyovírdham vibhvám ródasyoḥ |
3.031.13c gíro yásminn anavadyāḥ samīcír vísvā índrāya táviṣīr ánuttāḥ ||
3.031.14a máhy ā te sakhyám vaśmi śaktír ā vṛtraghné niyúto yanti pūrvīḥ |
3.031.14c máhi stotrám áva āganma sūrér asmākaṃ sú maghavan bodhi gopāḥ ||
3.031.15a máhi kṣétram purú ścandrám vividvān ād ít sákhībhyas carátham sám airat |
3.031.15c índro nṛbhīr ajanad dídyānaḥ sākám sūryam uśásam gātúm agním ||
3.031.16a apás cid eśá vibhvī dāmūnāḥ prá sadhrícír asṛjad vísváścandrāḥ |
3.031.16c mádhvaḥ punānāḥ kavībhiḥ pavítir dyúbhir hinvanti aktúbhir dhánutrīḥ ||
3.031.17a ánu kṛṣṇé vásudhitī jihāte ubhé sūryasya maṃhānā yájatṛe |
3.031.17c pári yát te mahimānam vṛjádhyai sákhāya indra kāmīyā ṛjipyāḥ ||
3.031.18a pátir bhava vṛtrahan sūnítānam girám vísvāyur vṛṣabhó vayodhāḥ |
3.031.18c ā no gahi sakhyébhiḥ śívébhīr mahán mahībhir ūtībhiḥ saranyán ||
3.031.19a tám aṅgirasván námasā saparyán návyam kṛṇomi sányase purājām |
3.031.19c drúho ví yāhi bahulā ádevīḥ svās ca no maghavan sātāye dhāḥ ||
3.031.20a míhaḥ pāvakāḥ prátatā abhūvan svastí naḥ pipṛhi pāram āsām |
3.031.20c índra tvám rathiráḥ pāhi no riśó makṣū-makṣū kṛṇuhi gojító naḥ ||
3.031.21a ádediṣṭa vṛtrahā gópatir gā antāḥ kṛṣṇāṃ aruśair dhāmabhir gāt |
3.031.21c prá sūnítā díśāmāna ṛténa dúras ca vísvā avṛṇod ápa svāḥ ||
3.031.22a śunám huvema maghāvānam índram asmín bhāre nṛtamaṃ vājasātau |
3.031.22c śṛṇvāntam ugrám ūtāye samātsu ghnāntam vṛtrāṇi saṃjítam dhánānām ||

(266)

- 3.032.01a índra sómam somapate píbemám mādhyamdinam sávanam cāru yát te |
3.032.01c praprúthyā śípre maghavann ṛjīṣin vimúcyā hári ihá mādayasva ||
3.032.02a gāvāśiram manthínam indra súkrám píba sómam rarimā te mādāya |
3.032.02c brahmakṛtā mārutenā gaṇéna sajóṣā rudraís ṛpád ā vṛsasva ||
3.032.03a yé te súśmam yé táviṣīm ávardhann árcanta indra marútas ta ójaḥ |
3.032.03c mādhyamdine sávane vajrahasta píba rudrēbhiḥ ságaṇaḥ suśipra ||
3.032.04a tá ín nv āsya mádhumad vivipra índrasya sárdho marúto yá āsan |
3.032.04c yébhīr vṛtrásyeṣitó vivédāmarmaṇo mányamānasya márma ||
3.032.05a manuśvād indra sávanam juṣānāḥ píba sómam śásvate vīryāya |
3.032.05c sá ā vavṛtsva haryaśva yajñāḥ saranyúbhir apó árṇā sisarṣi ||
3.032.06a tvám apó yád dha vṛtrám jaghanvām átyām iva prásrjaḥ sártavájau |
3.032.06c śáyānam indra cárata vadhéna vavrivāmsam pári devír ádevam ||
3.032.07a yájāma ín námasā vṛddhám índram bṛhántam ṛsvám ajáram yúvānam |
3.032.07c yásya priyé mamátur yajñíyasya ná ródasī mahimānam mamāte ||
3.032.08a índrasya kárma súkrta purūṇi vratāni devā ná minanti víśve |
3.032.08c dādhāra yāḥ pṛthivīm dyām utémām jajāna sūryam uśásam sudāmsāḥ ||
3.032.09a ádroha satvám táva tán mahitvám sadvó vai iātó ániho ha sómam |

- 3.032.09c ná dyáva indra tavásas ta ójo nāhā ná māsāḥ śarādo varanta ||
- 3.032.10a tvam sadyó apibo jātá indra mādāya sómam paramé vyīman |
- 3.032.10c yád dha dyāvāpṛthivī āviveśir áthābhavaḥ pūrvyāḥ kārúdhāyāḥ ||
- 3.032.11a āhann āhim pariśáyānam árṇa ojāyāmānam tuvijāta távyān |
- 3.032.11c ná te mahitvám ánu bhūd ádha dyaúr yád anyáyā sphigyā kṣām ávasthāḥ ||
- 3.032.12a yajñó hí ta indra vārdhano bhūd utá priyāḥ sutásomo miyédhaḥ |
- 3.032.12c yajñéna yajñám ava yajñíyaḥ sán yajñás te vájram ahihátya āvat ||
- 3.032.13a yajñénéndram ávasā cakre arvāg aínaṃ sumnāya návyase vavṛtyām |
- 3.032.13c yá stómebhir vāvṛdhé pūrvyébhir yó madhyamébhir utá nūtanebhiḥ ||
- 3.032.14a vivéša yán mā dhiśānā jajāna stávai purá pāryād índram áhnaḥ |
- 3.032.14c āmhaso yátra pīpárad yáthā no nāvéva yāntam ubháye havante ||
- 3.032.15a āpūrṇo asya kalásāḥ svāhā sékteva kósam sisice pībadhyai |
- 3.032.15c sám u priyá āvavṛtran mādāya pradakṣiṇíd abhí sómāsa índram ||
- 3.032.16a ná tvā gabhírāḥ puruhūta síndhur nādrayaḥ pári śánto varanta |
- 3.032.16c itthá sákhibhya iṣitó yád indrá dṛḥhám cid árujo gávyam ūrvám ||
- 3.032.17a śunám huvema maghāvānam índram asmín bhāre nítamam vājasātau |
- 3.032.17c śṛṇvántam ugrám ūtāye samātsu ghnántam vṛtrāṇi samjítam dhánānām ||

(267)

- 3.033.01a prá párvatānām usatí upásthād áśve iva víṣite hāsamāne |
- 3.033.01c gāveva śubhré mātārā rihāṇé vípāṭ chutudrí páyasā javete ||
- 3.033.02a índreṣite prasavám bhíkṣamāṇe áchā samudráṃ rathyēva yāthaḥ |
- 3.033.02c samārāṇé ūrmībhiḥ pínvamāne anyā vām anyām ápy eti śubhre ||
- 3.033.03a áchā síndhum mātṛtamām ayāsam vípāsam urvīm subhágām aganma |
- 3.033.03c vatsám iva mātārā samrihāṇé samánám yónim ánu samcárantī ||
- 3.033.04a enā vayám páyasā pínvamānā ánu yónim devákṛtam cárantīḥ |
- 3.033.04c ná vartave prasavāḥ sárgataктаḥ kimyúr vípro nadyi johavīti ||
- 3.033.05a rāmadhvam me vácasa somyāya řtāvarīr úpa muhūrtám évaiḥ |
- 3.033.05c prá síndhum áchā bṛhatí manīśāvasyúr ahve kuśikásya sūnúḥ ||
- 3.033.06a índro asmāṃ aradad vájrabāhur āpāhan vṛtrám paridhīm nadīnām |
- 3.033.06c devī 'nayat savitá supāṇís tásya vayám prasavé yāma urvīḥ ||
- 3.033.07a pravācyam śaśvadhā vīryāṃ tād índrasya kárma yád áhim vivṛscát |
- 3.033.07c ví vájreṇa pariśádo jaghānāyann ápo 'yanam ichámānāḥ ||
- 3.033.08a etád váco jaritar māpi mṛṣthā ā yát te ghósān úttarā yugāni |
- 3.033.08c ukthéṣu kāro práti no juśasva má no ní kaḥ puruṣatrā námas te ||
- 3.033.09a ó śú svasārah kārāve śṛṇota yayaú vo dūrād ánasā ráthena |
- 3.033.09c ní śú namadhvam bhávata supārā adhoakṣāḥ sindhavaḥ srotyābhiḥ ||
- 3.033.10a ā te kāro śṛṇavāmā vácāmsi yayātha dūrād ánasā ráthena |
- 3.033.10c ní te namśai pīpyānéva yóṣā máryāyeva kanyā śaśvacai te ||
- 3.033.11a yád aṅgá tvā bharatāḥ samtáreyur gavyán grāma iṣitá índrajūtaḥ |
- 3.033.11c árśād áha prasavāḥ sárgataкта ā vo vṛṇe sumatīm yajñíyānām ||
- 3.033.12a átariṣur bharatá gavyávaḥ sám ábhakta vípraḥ sumatīm nadīnām |
- 3.033.12c prá pinvadhvam iṣáyantīḥ surádhā ā vakṣāṇāḥ pṛṇádhvam yātá śībham ||

3.033.13a úd va ūrmīḥ śámyā hantv āpo yókrāṇi muñcata |
3.033.13c máduṣkṛtau vyènasāghnyaú sūnam āratām ||

(268)

3.034.01a índraḥ pūrbhíd ātirad dāsam arkaír vidádvasur dáyamāno ví śátrūn |
3.034.01c bráhmajūtas tanvā vāvṛdhāno bhūridātra āpṛnad ródasī ubhé ||
3.034.02a makhásya te taviśásya prá jūtím íyarmi vácam amṛtāya bhūṣan |
3.034.02c índra kṣitīnām asi mānuṣīṇām viśám daívīnām utá pūrvayāvā ||
3.034.03a índro vṛtrám avṛnoc chárdhanītiḥ prá māyīnām aminād várpaṇītiḥ |
3.034.03c áhan vyāmsam usádhag váneṣv āvír dhénā akṛṇod rāmyāṇām ||
3.034.04a índraḥ svarśā janáyann áhāni jigāyośígbbhiḥ pṛtanā abhiṣṭíḥ |
3.034.04c prárocayan mánave ketúm áhnām ávindaj jyótir bṛhaté ráṇāya ||
3.034.05a índras tújo barháṇā á viveśa nrvád dádhāno náryā purūṇi |
3.034.05c ácetayad dhíya imá jaritré prémám várṇam atirac chukráṁ āsām ||
3.034.06a mahó mahāni panayanty asyéndrasya kárma sūkṛtā purūṇi |
3.034.06c vṛjānena vṛjinān sám pipeṣa māvābhír dásyūṁr abhíbhūtyojāḥ ||
3.034.07a yudhéndro mahnā várivaś cakāra devébhyaḥ sátpatís carṣaṇipráḥ |
3.034.07c vivásvataḥ sádane asya táni víprā ukthébbhiḥ kaváyo gṛṇanti ||
3.034.08a satrásāham váreṇyam sahodám sasavāmsam svār apás ca devīḥ |
3.034.08c sasāna yáḥ pṛthivīm dyám utémām índram madanty ánu dhíraṇasaḥ ||
3.034.09a sasánátyāṁ utá sūryam sasānéndraḥ sasāna purubhójasam gám |
3.034.09c hiranyáyam utá bhógam sasāna hatví dásyūn práryam várṇam āvat ||
3.034.10a índra ósadhír asanod áhāni vánaspátīṁr asanod antárikṣam |
3.034.10c bibhēda valám nunudé vívácó 'thābhavad damitābhíkratūnām ||
3.034.11a śunám huvema maghāvānam índram asmín bhāre nṛtamaṁ vājasātau |
3.034.11c śṛṇvántam ugrám útāye samátsu ghnántam vṛtrāṇi samjítam dhánānām ||

(269)

3.035.01a tíṣṭhā hárī rátha á yujyámānā yāhí vāyúr ná niyúto no ácha |
3.035.01c píbāsy ándho abhísṛṣṭo asmé índra sváhā rarimā te mādāya ||
3.035.02a úpājirā puruhūtāya sáptī hárī ráthasya dhūrsv á yunajmi |
3.035.02c dravád yáthā sámabhṛtam viśvátaś cid úpemám yajñám á vahāta índram ||
3.035.03a úpo nayasva vṛṣaṇā tapuṣpótém ava tvám vṛṣabha svadhāvaḥ |
3.035.03c grásetām ásvā ví mucchá sóṇā divé-dive sadṛṣīr addhi dhānāḥ ||
3.035.04a bráhmaṇā te brahmayújā yunajmi hárī sákhāyā sadhamāda āsú |
3.035.04c sthirám rátham sukhám indṛadhitiṣṭhan prajānán vidvām úpa yāhi sómam ||
3.035.05a má te hárī vṛṣaṇā vítáprṣṭhā ní rīraman yájamānāso anyé |
3.035.05c atyāyāhi śásvato vayám té 'raṁ sutébbhiḥ kṛṇavāma sómaiḥ ||
3.035.06a táváyám sómas tvám éhy arvān chaśvattamám sumánā asyá páhi |
3.035.06c asmín yajñé barhísy á niśadyā dadhiśvéamám jaṭhára índum indra ||
3.035.07a stīrṇám te barhíḥ sutá indra sómaḥ kṛtā dhānā áttave te háribhyām |
3.035.07c tátokase puruśákāya vṛṣṇe marútvate túbhyaṁ rātá havíṁṣi ||
3.035.08a imám nárah párvatās túbhvam ábah sám indra gobhir mádhumantam akran |

- 3.035.08c tásyāgátyā sumánā r̥ṣva pāhi prajānán vidván pathyà ánu sváh ||
 3.035.09a yám̐ ābhajo marúta indra sóme yé tvám ávardhann ábhavan gaṇás te |
 3.035.09c tébhir etam̐ sajósā vāvasānī 'gnéh̐ piba jihváyā sómam indra ||
 3.035.10a índra píba svadháyā cit sutásyāgnér vā pāhi jihváyā yajatra |
 3.035.10c adhvaryór vā práyataṃ śakra hástād dhótur vā yajñám̐ havíšo juṣasva ||
 3.035.11a śunám̐ huvema maghávānam̐ índram̐ asmín bháre n̄rtamaṃ vājasātau |
 3.035.11c śṛṇvántam̐ ugrám̐ útáye samátsu ghnántam̐ vṛtrāṇi samjítam̐ dhánānām̐ ||

(270)

- 3.036.01a imám̐ ū śú prābhṛtiṃ sātáye dhāḥ śásvac-chaśvad ūtúbhir yádamānaḥ |
 3.036.01c suté-sute vāvṛdhe vārdhanebhir yáh kármabhir mahádbhiḥ súsruṭo bhūt ||
 3.036.02a índrāya sómāḥ pradívo vídānā r̥bhúr yébh̐hir v̄ṣaparvā víhāyāḥ |
 3.036.02c prayamyámānān̐ práti śú gr̥bhāyéndra píba v̄ṣadhūtasya v̄ṣṇaḥ ||
 3.036.03a píbā vārdhasva táva ghā sutása índra sómāsaḥ prathamá utémé |
 3.036.03c yáthāpibaḥ pūrvyám̐ indra sómām̐ evá pāhi pányo adyá návīyān̐ ||
 3.036.04a mahám̐ ámatro v̄ṛjāne virapśy ógrám̐ śávaḥ patyate dhr̥ṣṇv ójah̐ |
 3.036.04c nāha vivyāca pṛthiví canaínam̐ yát sómāso háryaśvam̐ ámandan̐ ||
 3.036.05a mahám̐ ugró vāvṛdhe vīryāya samācakre v̄ṣabháh̐ kávyena |
 3.036.05c índro bhágo vājadā asya gávaḥ prá jāyante dáksīṇā asya pūrvíḥ ||
 3.036.06a prá yát síndhavaḥ prasavám̐ yáthāyann̐ āpaḥ samudráṃ rathyēva jagmuḥ |
 3.036.06c átas cid índraḥ sádaso vārīyān̐ yád īm̐ sómaḥ pṛṇāti dugdhó aṃśúḥ ||
 3.036.07a samudréṇa síndhavo yádamānā índrāya sómaṃ súsutam̐ bhárantaḥ |
 3.036.07c aṃśúm̐ duhanti hastíno bharítrair̐ mádhvaḥ punanti dhārayā pavítraiḥ ||
 3.036.08a hradá iva kukśáyaḥ somadhānāḥ sám̐ ī vivyāca sávanā purūṇi |
 3.036.08c ánnā yád índraḥ prathamá vy ása vṛtrám̐ jaghanvám̐ avṛṇīta sómam̐ ||
 3.036.09a á tú bhara mákir etát pári śthād̐ vidmá hí tvā vásupatiṃ vásūnām̐ |
 3.036.09c índra yát te máhinaṃ dátram̐ ásty asmábhyaṃ tád dharyaśva prá yandhi ||
 3.036.10a asmé prá yandhi maghavann̐ r̄ṣinn̐ índra rāyó vísvāvārasya bhūreḥ |
 3.036.10c asmé śatám̐ śarádo jīváse dhā asmé vīrāñ̐ cháśvata indra śiprin̐ ||
 3.036.11a śunám̐ huvema maghávānam̐ índram̐ asmín bháre n̄rtamaṃ vājasātau |
 3.036.11c śṛṇvántam̐ ugrám̐ útáye samátsu ghnántam̐ vṛtrāṇi samjítam̐ dhánānām̐ ||

(271)

- 3.037.01a vātrahatyāya śávase pṛtanāśāhyāya ca |
 3.037.01c índra tvá vartayāmasi ||
 3.037.02a arvācínam̐ sú te mána utá cākṣuḥ śatakrato |
 3.037.02c índra kṛṇvántu vāghátaḥ ||
 3.037.03a nāmāni te śatakrato vísvābhir̐ gīrbhír̐ īmahe |
 3.037.03c índrābhimātiśāhye ||
 3.037.04a puruṣtutásya dhāmabhiḥ śaténa mahayāmasi |
 3.037.04c índrasya carṣaṇīdhṛtaḥ ||
 3.037.05a índram̐ vṛtrāya hántave puruhūtám̐ úpa bruve |

- 3.037.05c bháreṣu vājasātaye ||
 3.037.06a vājeṣu sāśahír bhava tvām īmahe śatakrato |
 3.037.06c índra vṛtrāya hántave ||
 3.037.07a dyumnéṣu pṛtanājye pṛsutúrṣu śrávassu ca |
 3.037.07c índra sākṣvābhímātiṣu ||
 3.037.08a śuṣmíntamaṃ na ūtáye dyumnínam páhi jágrvim |
 3.037.08c índra sómaṃ śatakrato ||
 3.037.09a indriyāṇi śatakrato yá te jáneṣu pañcásu |
 3.037.09c índra tāni ta á vṛṇe ||
 3.037.10a ágann indra śrávo bṛhád dyumnám dadhiṣva duṣtáram |
 3.037.10c út te śúṣmaṃ tirāmasi ||
 3.037.11a arvāváto na á gahy átho śakra parāvátaḥ |
 3.037.11c u lokó yás te adriya índrehá táta á gahi ||

(272)

- 3.038.01a abhí táṣṭeva dīdhayā manīṣám átyo ná vājī sudhúro jíhānaḥ |
 3.038.01c abhí priyāṇi mármṛśat páraṇi kavīm̃ ichāmi samdṛṣe sumedhāḥ ||
 3.038.02a inótá pṛcha jánimā kavīnām manodhṛtaḥ sukṛtas takṣata dyām |
 3.038.02c imá u te praṇyī várdhamānā mánovātā ádha nú dhármaṇi gman ||
 3.038.03a ní ṣim íd átra gúhyā dádhānā utá kṣatrāya ródasī sám añjan |
 3.038.03c sám mátrābhir mamiré yemúr urvī antár mahí sámṛte dháyase dhuḥ ||
 3.038.04a átīṣthantam pári víṣve abhūṣaṇ chríyo vásānaś carati svárociḥ |
 3.038.04c mahát tád víṣṇo ásurasya námā víśvárūpo amṛtāni tasthau ||
 3.038.05a ásūta pūrvo vṛṣabhó jyáyān imá asya śurúdhāḥ santi pūrvīḥ |
 3.038.05c dívo napātā vidáthasya dhībhiḥ kṣatrām rājānā pradívo dadhāthe ||
 3.038.06a trīṇi rājānā vidáthe purūṇi pári víśvāni bhūṣathaḥ sádāmsi |
 3.038.06c ápaśyam átra mánasā jaganvān vraté gandharvām̃ ápi vāyúkeśān ||
 3.038.07a tád ín nv àsya vṛṣabhásya dhenór á námabhir mamire sákmyaṃ góḥ |
 3.038.07c anyád-anyad asuryaṃ vásānā ní māyíno mamire rūpám asmin ||
 3.038.08a tád ín nv àsya savitúr nákir me hiranyáyīm amátim yám áśísret |
 3.038.08c á suṣtuṭí ródasī víśvaminvé ápīva yóṣā jánimāni vavre ||
 3.038.09a yuvám pratnáśya sādthatho mahó yád daívī svastíḥ pári ṇaḥ syātam |
 3.038.09c gopājihvasya tasthúṣo vírūpā víṣve paśyanti māyínaḥ kṛtāni ||
 3.038.10a śunám huvema maghávānam índram asmín bháre nítamaṃ vājasātau |
 3.038.10c śṛṇvántam ugrám ūtáye samátsu ghnántam vṛtrāṇi samjítam dhánānām ||

(273)

- 3.039.01a índram matír hṛdá á vacyámānāchā pátim stómataṣtā jigāti |
 3.039.01c yá jágrvir vidáthe śasyámānéndra yát te jáyate viddhí tásya ||
 3.039.02a divás cid á pūrvyá jáyamānā ví jágrvir vidáthe śasyámānā |
 3.039.02c bhadrá vástrāṇy árjunā vásānā séyám asmé sanajā pítryā dhíḥ ||
 3.039.03a yamá cid átra yamasúr asūta jihvāyā ágram pátad á hy ásthāt |
 3.039.03c vápūmsi jātá mithunā sacete tamohánā tápuso budhná étā ||

- 3.039.04a nákir eṣāṃ ninditā mártyeṣu yé asmákam pitáro góṣu yodháh |
 3.039.04c índra eṣāṃ dṛṃhitā máhināvān úd gotráṇi sasrje dāmsánāvān ||
 3.039.05a sákā ha yátra sákhibhir návagvair abhijñv á sátvabhir gá anugmán |
 3.039.05c satyám tád índro daśábhīr dásāgvaiḥ sūryam viveda támasi kṣiyántam ||
 3.039.06a índro mádhu sámabhṛtam usrīyāyām padvād viveda śaphávan náme góḥ |
 3.039.06c gúhā hitám gúhyam gūḥám apsú háste dadhe dáksīṇe dáksīṇāvān ||
 3.039.07a jyótir vṛṇīta támaso vijānān āre syāma duritād abhīke |
 3.039.07c imá girāḥ somapāḥ somavṛddha juṣásvendra purutámasya kāróḥ ||
 3.039.08a jyótir yajñāya ródasī ánu ṣyād āre syāma duritásya bhūreḥ |
 3.039.08c bhūri cid dhí tujató mártasya supārāso vasavo barhánāvat ||
 3.039.09a śunām huvema maghávānam índram asmín bhāre nṛtamaṃ vājasātau |
 3.039.09c śṛṇvántam ugrám útāye samátstu ghnántam vṛtrāṇi samjítam dhánānām ||

(274)

- 3.040.01a índra tvā vṛṣabhám vayám suté sóme havāmahe |
 3.040.01c sá pāhi mádhvo ándhasaḥ ||
 3.040.02a índra kratuvídaṃ sutám sómaṃ harya puruṣtuta |
 3.040.02c píbā vṛṣasva tátṛpim ||
 3.040.03a índra prá ṇo dhítāvānaṃ yajñám víśvebhīr devébhīḥ |
 3.040.03c tirá stavāna víspate ||
 3.040.04a índra sómāḥ sutá imé táva prá yanti satpate |
 3.040.04c kṣáyam candrāsa índavaḥ ||
 3.040.05a dadhiṣvā jāthāre sutám sómam índra váreṇyam |
 3.040.05c táva dyukṣāsa índavaḥ ||
 3.040.06a girvaṇaḥ pāhí naḥ sutám mádhor dhārābhīr ajyase |
 3.040.06c índra tvādātam íd yásāḥ ||
 3.040.07a abhí dyumnāni vanína índram sacante ákṣitā |
 3.040.07c pītví sómasya vāvṛdhe ||
 3.040.08a arvāváto na á gahi parāvátas ca vṛtrahan |
 3.040.08c imá juṣasva no girāḥ ||
 3.040.09a yád antarā parāvátam arvāvátam ca hūyāse |
 3.040.09c índrehá táta á gahi ||

(275)

- 3.041.01a á tú na índra madryàg ghuvānáḥ sómapītaye |
 3.041.01c háribhyām yāhy adrivaḥ ||
 3.041.02a sattó hótā na ṛtvíyas tistiré barhír ānuśák |
 3.041.02c áyujran prātár ádrayaḥ ||
 3.041.03a imá bráhma brahmavāhaḥ kriyánta á barhíḥ sída |
 3.041.03c vīhí śūra puroḷásam ||
 3.041.04a rārandhí sávaneṣu ṇa eṣú stómeṣu vṛtrahan |
 3.041.04c ukthéṣv índra girvaṇaḥ ||

- 3.041.05a matáyaḥ somapám urúm rihánti sávasas pátim |
 3.041.05c índraṃ vatsám ná mātáraḥ ||
 3.041.06a sá mandasvā hy ándhaso rádhase tanvā mahé |
 3.041.06c ná stotāraṃ nidé karaḥ ||
 3.041.07a vayám indra tvāyávo havíṣmanto jarāmahe |
 3.041.07c utá tvám asmayúr vaso ||
 3.041.08a mārē asmád ví mumuco háripriyārvān yāhi |
 3.041.08c índra svadhāvo mátsvehá ||
 3.041.09a arvāñcaṃ tvā sukhé ráthe váhatām indra keśínā |
 3.041.09c ghṛtásnū barhír āsáde ||

(276)

- 3.042.01a úpa naḥ sutám ā gahi sómam indra gávāsiram |
 3.042.01c háribhyām yás te asmayúḥ ||
 3.042.02a tám indra mádam ā gahi barhiṣṭhām grāvabhiḥ sutám |
 3.042.02c kuvín nv àṣya tṛṇávaḥ ||
 3.042.03a índram itthá gíro māmāchāgur iṣitā itáḥ |
 3.042.03c āvṛte sómapītaye ||
 3.042.04a índraṃ sómasya pītāye stómair ihá havāmahe |
 3.042.04c ukthébhiḥ kuvíd āgámat ||
 3.042.05a índra sómāḥ sutá imé tán dadhiṣva śatakrato |
 3.042.05c jaṭhāre vājinīvaso ||
 3.042.06a vidmā hí tvā dhanamjayám vājeṣu dadhṛṣám kave |
 3.042.06c ádhā te sumnám īmahe ||
 3.042.07a imám indra gávāsiraṃ yāvāsiraṃ ca naḥ piba |
 3.042.07c āgátyā vṛṣabhiḥ sutám ||
 3.042.08a túbhyéd indra svá okyè sómam codāmi pītāye |
 3.042.08c eṣá rārantu te hṛdí ||
 3.042.09a tvám sutásya pītāye pratnám indra havāmahe |
 3.042.09c kuśikāso avasyávaḥ ||

(277)

- 3.043.01a ā yāhy arvān úpa vandhureṣṭhās távéd ánu pradívaḥ somapéyam |
 3.043.01c priyá sákhāyā ví mucópa barhís tvám imé havyavāho havante ||
 3.043.02a ā yāhi pūrvír áti carṣañír ām aryá āśíṣa úpa no háribhyām |
 3.043.02c imá hí tvā matáya stómataṣṭā índra hávante sakhyám juṣāṇāḥ ||
 3.043.03a ā no yajñám namovṛdham sajóṣā índra deva háribhir yāhi túyam |
 3.043.03c ahám hí tvā matíbhír jóhavími ghṛtáprayāḥ sadhamāde mádhūnām ||
 3.043.04a ā ca tvám etā vṛṣanā váhāto hári sákhāyā sudhúra svāngā |
 3.043.04c dhānāvad índraḥ sávanam juṣāṇāḥ sákhā sákhyuḥ śṛṇavad vāndanāni ||
 3.043.05a kuvín mā gopām kárase jánasya kuvíd rájanam maghavann ṛjīṣin |
 3.043.05c kuvín ma ṛṣim papivāmsam sutásya kuvín me vásvo amṛtasya śíkṣāḥ ||
 3.043.06a ā tvā brhánto hárayo yujānā arvāg indra sadhamādo vahantu |

- 3.043.06c prá yé dvitá divá rñjánty átāḥ súsammrṣṭāso vṛṣabhāsya mūrāḥ ||
 3.043.07a índra píba vṛṣadhūtasya vṛṣṇa ā yām te śyená uśaté jabhāra |
 3.043.07c yāsya máde cyāváyasi prá kṛṣṭír yāsya máde ápa goṭrá vavártha ||
 3.043.08a śunām huvema maghávānam índram asmín bhāre nṛtamaḥ vājasātau |
 3.043.08c śrñvántam ugrám útāye samátsu ghnántam vṛtrāṇi samjítam dhánānām ||

(278)

- 3.044.01a ayām te astu haryatāḥ sóma ā háribhiḥ sutāḥ |
 3.044.01c juṣṇāná indra háribhir na ā gahy ā tiṣṭha háritam rátham ||
 3.044.02a haryánn uśásam arcayah sūryam haryánn arocayah |
 3.044.02c vidvámś cikitvān haryaśva vardhasa índra víśvā abhí śríyah ||
 3.044.03a dyām índro háridhāyasam pṛthivīm hárivarpasam |
 3.044.03c ádhārayad dharítor bhūri bhójanaḥ yáyor antár háris cārat ||
 3.044.04a jajñānó hárito vṛṣā víśvam ā bhāti rocanám |
 3.044.04c háryaśvo háritam dhatta áyudham ā vājram bāhvór hárim ||
 3.044.05a índro haryántam árjunaḥ vājram śukraír abhívṛtam |
 3.044.05c ápāvṛṇod dháribhir ádribhiḥ sutám úd gā háribhir ājata ||

(279)

- 3.045.01a ā mandraír indra háribhir yāhí mayūraromabhiḥ |
 3.045.01c má tvā ké cin ní yaman víḡ ná pāsínó 'ti dhánveva táḡ ihi ||
 3.045.02a vṛtrakhādó valaṃrujāḥ purām darmó apām ajāḥ |
 3.045.02c sthātā ráthasya háryor abhisvará índro dr̥lhá cid ārujāḥ ||
 3.045.03a gambhīrām udadhīṃr iva krátum puṣyasi gā iva |
 3.045.03c prá sugopā yávasam dhenávo yathā hradám kulyá ivāśata ||
 3.045.04a ā nas tújam rayím bharāmśam ná pratijānaté |
 3.045.04c vṛkṣám pakvám phálam an̄kíva dhūnuhíndra sampāraṇam vásu ||
 3.045.05a svayúr indra svarā́] asi smáddiṣṭiḥ sváyaśastarah |
 3.045.05c sá vāvṛdhāná ójasā puruṣṭuta bhávā naḥ suśrávastamaḥ ||

(280)

- 3.046.01a yudhmásya te vṛṣabhāsya svarāja ugrásya yūna sthávirasya ghṛṣveḥ |
 3.046.01c ájūryato vajríṇo vīryāñíndra śrutásya maható mahāni ||
 3.046.02a mahām̄ asi mahiṣa vṛṣṇyebhir dhanaspṛd ugra sáhamāno anyān |
 3.046.02c éko víśvasya bhúvanasya rájā sá yodháyā ca kṣayáyā ca jánān ||
 3.046.03a prá mātṛabhī ririce rócamaṇaḥ prá devébhír víśvátó ápratītaḥ |
 3.046.03c prá majmánā divá índraḥ pṛthivyāḥ prórór mahó antárikṣād r̄jīśi ||
 3.046.04a urúm gabhīrám janúśabhy ógrám víśvávyacasam avatám matīnām |
 3.046.04c índram sómāsaḥ pradívi sutāsaḥ samudrám ná sraváta ā víśanti ||
 3.046.05a yām sómam indra pṛthivídyāvā gárbham ná mātā bibhṛtás tvāyā |
 3.046.05c táḡ te hinvanti tám u te mrjanty adhvaryávo vṛṣabha pátavā u ||

(281)

- 3.047.01a marútvāñ indra vṛṣabhó rañāya pībā sómam anuṣvadhām mādāya |
3.047.01c ā siñcasva jaṭhāre mádhva ūrmim tvām rájāsi pradívaḥ sutānām ||
3.047.02a sajóṣā indra ságaṇo marúdbhiḥ sómam piba vṛtrahá śūra vidván |
3.047.02c jahí śátrūñr ápa mrdho nudasvāthābhayaṃ kṛṇuhi viśváto naḥ ||
3.047.03a utá ṛtúbhir ṛtupāḥ pāhi sómam índra devébhiḥ sákhibhiḥ sutām naḥ |
3.047.03c yāñ ābhajo marúto yé tvānv áhan vṛtrám ádadhus túbhyam ójaḥ ||
3.047.04a yé tvāhíhátýe maghavann ávardhan yé sāmbaré harivo yé gáviṣṭau |
3.047.04c yé tvā nūnám anumádanti víprāḥ pibendra sómam ságaṇo marúdbhiḥ ||
3.047.05a marútvantaṃ vṛṣabhám vāvṛdhānám ákavāriṃ divyám śāsám índram |
3.047.05c viśvāsāham ávase nūtanāyogrām sahodām ihá tám huvema ||

(282)

- 3.048.01a sadyó ha jātó vṛṣabháh kanīnaḥ prábhartum āvad ándhasaḥ sutásya |
3.048.01c sādhoḥ piba praktikāmám yáthā te rásāsiraḥ prathamám somyásya ||
3.048.02a yáj jáyathās tát áhar asya káme 'mśóḥ pīyūṣam apibo giriṣṭhām |
3.048.02c tám te mātá pári yóṣā jánitṛi maháh pitúr dáma ásiñcad ágre ||
3.048.03a upastháya mātáram ánnam aiṭṭa tigmám apaśyad abhí sómam ūdhaḥ |
3.048.03c prayāváyann acarad gṛtso anyān mahāni cakre purudhápratíkaḥ ||
3.048.04a ugrás turāṣāl abhíbhūtyojā yathāvaśám tanvām cakra eṣáh |
3.048.04c tváṣṭāram índro janúsābhíbhūyāmúsyā sómam apibac camūṣu ||
3.048.05a śunám huvema maghāvānam índram asmín bhāre nṛtamaṃ vājasātau |
3.048.05c śṛṇvántam ugrám ūtāye samátsu ghnántam vṛtrāṇi saṃjítam dhánānām ||

(283)

- 3.049.01a śámsā mahám índram yásmin vísvā ā kṛṣṭáyaḥ somapāḥ kāmam ávyan |
3.049.01c yám sukrátum dhiśāṇe vibhvataṣṭám ghanám vṛtrānām janáyanta devāḥ ||
3.049.02a yám nú nákiḥ pṛtanāsu svarājam dvitā tárati nṛtamaṃ hariṣṭhām |
3.049.02c inátamaḥ sátvabhir yó ha śūṣaiḥ pṛthujráyā aminād āyur dásyoḥ ||
3.049.03a sahāvā pṛtsú tarāñir nārvā vyānaśi ródasī mehánāvān |
3.049.03c bhágo ná kārē hávyo matīnām pitéva cáruḥ suhávo vayodhāḥ ||
3.049.04a dhartá divó rájasas pṛṣṭá ūrdhvó rátho ná vāyúr vásubhir niyútvān |
3.049.04c kṣapám vastá janitá sūryasya víbhaktā bhāgám dhiśāṇeva vājam ||
3.049.05a śunám huvema maghāvānam índram asmín bhāre nṛtamaṃ vājasātau |
3.049.05c śṛṇvántam ugrám ūtāye samátsu ghnántam vṛtrāṇi saṃjítam dhánānām ||

(284)

- 3.050.01a índraḥ svāhā pibatu yásya sóma āgátyā túmro vṛṣabhó marútvān |
3.050.01c óruvyácāḥ pṛnatām ebhír ánnair áśya havís tanvāḥ kāmam ṛdhyāḥ ||
3.050.02a ā te saparyū javāse yunajmi yáyor ánu pradívaḥ śruṣṭím ávaḥ |

- 3.050.02c ihá tvā dheyur hárayaḥ suśipra píbā tv àsyá súśutasya cāroḥ ||
 3.050.03a góbhīr mimikṣūṃ dadhire supārām índraṃ jyaíṣṭhyāya dhāyase gṛṇānāḥ |
 3.050.03c mandānāḥ sómam papivāṃ ṛjīṣin sám asmábhyam purudhā gā iṣanya ||
 3.050.04a imám kāmam mandayā góbhīr ásvaiś candrávatā rádhāsā papráthaś ca |
 3.050.04c svaryávo matíbhis túbhyaṃ víprā índrāya vāhaḥ kuśikáso akran ||
 3.050.05a śunám huvema maghávānam índram asmín bhāre nítamaṃ vājasātau |
 3.050.05c śṛṇvántam ugrám útāye samátsu ghnántam vṛtrāṇi saṃjítam dhánānām ||

(285)

- 3.051.01a carṣaṇīdhṛtam maghávānam ukthyàṃ índraṃ gíro bṛhatír abhy ànūśata |
 3.051.01c vāvṛdhānām puruhūtām suvṛktíbhir ámartyaṃ járamāṇam divé-dive ||
 3.051.02a śatákratum arṇavám śákīnam náram gíro ma índram úpa yanti viśvátaḥ |
 3.051.02c vājasānim pūrbhídāṃ tūrṇim aptúram dhāmasācam abhiśācam svarvídāṃ ||
 3.051.03a ākaré vásor jaritá panasyate 'nehāsa stúbha índro duvasyati |
 3.051.03c vivásvataḥ sádana á hí pipriyé satrásāham abhimātihānam stuhi ||
 3.051.04a nṛṇām u tvā nítamaṃ gīrbhír ukthaír abhí prá vīrām arcataḥ sabādhaḥ |
 3.051.04c sám sáhase purumāyó jihíte námo asya pradíva éka íśe ||
 3.051.05a pūrvír asya niṣśídho mártyeṣu purú vásūni pṛthiví bibharti |
 3.051.05c índrāya dyáva óśadhír utāpo rayím rakṣanti jírāyo vánāni ||
 3.051.06a túbhyaṃ bráhmāni gíra indra túbhyaṃ satrá dadhire harivo juśasva |
 3.051.06c bodhy āpír ávaso nūtanasya sákhe vaso jaritíbhyo váyo dhāḥ ||
 3.051.07a índra marutva ihá pāhi sómam yáthā śāryāté āpibaḥ sutásya |
 3.051.07c táva práñīti táva śūra śármann á vivāsanti kaváyaḥ suyajñāḥ ||
 3.051.08a sá vāvaśāná ihá pāhi sómam marúdbhir indra sákhibhiḥ sutám naḥ |
 3.051.08c jātām yát tvā pári devá ábhūṣan mahé bhárāya puruhūta víśve ||
 3.051.09a aptúrye maruta āpír eśó 'mandann índram ánu dátivārāḥ |
 3.051.09c tébhiḥ sākám pibatu vṛtrakhādāḥ sutám sómam dāsúṣaḥ své sadhásthe ||
 3.051.10a idám hy ánv ójasā sutám rádhānām pate |
 3.051.10c píbā tv àsyá girvaṇaḥ ||
 3.051.11a yás te ánu svadhám ásat suté ní yacha tanvām |
 3.051.11c sá tvā mamattu somyám ||
 3.051.12a prá te ánotu kukṣyóḥ préndra bráhmaṇā síraḥ |
 3.051.12c prá bāhú śūra rádhase ||

(286)

- 3.052.01a dhānāvantaṃ karambhīṇam apūpāvantaṃ ukthínam |
 3.052.01c índra prātár juśasva naḥ ||
 3.052.02a puroḷāśam pacatyāṃ juśasvendrā gurasva ca |
 3.052.02c túbhyaṃ havyāni sisrate ||
 3.052.03a puroḷāśam ca no gháso jośáyāse gíraś ca naḥ |
 3.052.03c vadhūyúr iva yóṣaṇām ||
 3.052.04a puroḷāśam sanaśruta prātaḥsāvé juśasva naḥ |
 3.052.04c índra krátur hí te brhán ||

- 3.052.05a mādhyam̐dinasya sávanasya dhānāḥ puroḷásam indra kṛṣvehá cārum |
 3.052.05c prá yát stotā jaritā tūrnyartha vṛṣāyámāṇa úpa gīrbhír itte ||
 3.052.06a tr̥ṭīye dhānāḥ sávane puruṣtuta puroḷásam āhutam māmahasva naḥ |
 3.052.06c ṛbhumāntam vājavantam tvā kave práyasvanta úpa śikṣema dhītūbhiḥ ||
 3.052.07a pūṣaṇvāte te cakṛmā karambhām hārivate háryaśvāya dhānāḥ |
 3.052.07c apūpām addhi sāgaṇo marúdbhiḥ sómam piba vṛtrahā sūra vidván ||
 3.052.08a práti dhānā bhārata tūyam asmaí puroḷásam vīrātāmāya nṛṇām |
 3.052.08c divé-dive sadṛśīr indra túbhyaṃ vārdhantu tvā somapéyāya dhṛṣṇo ||

(287)

- 3.053.01a índrāparvatā bṛhatā ráthena vāmír iṣa ā vahatam̐ suvīrāḥ |
 3.053.01c vītām havyāny adhvaréṣu devā vārdhethām̐ gīrbhír ilayā mādantā ||
 3.053.02a tíṣṭhā sú kam maghavan má pára gāḥ sómasya nú tvā súsutasya yakṣi |
 3.053.02c pitúr ná putráḥ sícam ā rabhe ta índra svādiṣṭhayā girā śacīvaḥ ||
 3.053.03a śámsāvādhvāryo práti me gr̥ṇihíndrāya váhaḥ kṛṇavāva júṣtam |
 3.053.03c édám barhír yájamānasya sīdāthā ca bhūd ukthám̐ índrāya śastám ||
 3.053.04a jāyéd āstam maghavan séd u yónis tād ít tvā yuktā hárayo vahantu |
 3.053.04c yadā kadā ca sunávāma sómam agniṣ tvā dūtó dhanvāty ácha ||
 3.053.05a pára yāhi maghavann ā ca yāhíndra bhrātar ubhayātrā te ártham |
 3.053.05c yātrā ráthasya bṛható nidhānam̐ vimócanam̐ vājíno rāsabhasya ||
 3.053.06a ápāḥ sómam āstam indra prá yāhi kalyānīr jāyā surānam̐ gr̥hé te |
 3.053.06c yātrā ráthasya bṛható nidhānam̐ vimócanam̐ vājíno dáksīṇavat ||
 3.053.07a imé bhojá āngiraso vírūpā divás putráso ásurasya vīrāḥ |
 3.053.07c viśvāmitrāya dádato maghāni sahasrasāvé prá tiranta áyuh ||
 3.053.08a rūpām-rūpam̐ maghāvā bobhavīti māyāḥ kṛṇvānás tanvām̐ pári svām |
 3.053.08c trír yád divāḥ pári muhūrtám̐ āgāt svair mántrair̐ ánṛtupā r̥tāvā ||
 3.053.09a mahām̐ řṣir devajā devájūtó 'stabhnāt sīndhum̐ ar̥ṇavām̐ nṛcákṣāḥ |
 3.053.09c viśvāmitro yád ávahat sudásam̐ ápriyāyata kuśikébhír̐ índraḥ ||
 3.053.10a haṃsā iva kṛṇutha ślókam̐ ádribhir̐ mādanto gīrbhír̐ adhvaré suté sácā |
 3.053.10c devébhír̐ viprā řṣayo nṛcákṣaso ví pibadhvam̐ kuśikāḥ somyám̐ mādhu ||
 3.053.11a úpa préta kuśikāś cetáyadhvam̐ ásvam̐ rāyé prá muñcatā sudásah |
 3.053.11c rájá vṛtrám̐ jaṅghanat prág̐ ápāg̐ údag̐ áthā yajāte vára ā pṛthivyāḥ ||
 3.053.12a yá imé ródasī ubhé ahám̐ índram̐ átuṣṭavam |
 3.053.12c viśvāmitrasya rakṣati bráhmédám̐ bhāratam̐ jánam ||
 3.053.13a viśvāmitrā arāsata bráhméndrāya vajríṇe |
 3.053.13c kárad in naḥ surādhasah ||
 3.053.14a kíṃ te kṛṇvanti kíkaṭeṣu gāvo nāsíram̐ duhré ná tapanti gharmám |
 3.053.14c ā no bhara prámagandasya védo naicāśākhám̐ maghavan randhayā naḥ ||
 3.053.15a sasarpārīr̐ ámatim̐ bādhamānā bṛhán mimāya jamádagnidattā |
 3.053.15c ā sūryasya duhitā tatāna śrávo devésv̐ amṛtam̐ ajuryám ||
 3.053.16a sasarpārīr̐ abharat tūyam̐ ebhyó 'dhi śrávaḥ pāñcajanyaśu kṛṣṭíṣu |
 3.053.16c sá pakṣyā návyam̐ áyur dádhanā yām̐ me palastijamadagnáyo dadúḥ ||
 3.053.17a sthiraú gāvau bhavatām̐ vīlūr̐ ákṣo méśā ví varhi má yugám̐ ví śāri |
 3.053.17c índrah̐ nātalvā dádatām̐ éṣṭītor̐ áristanema abhí naḥ saśasva ||

- 3.053.17c indraṃ patatyē ca dataṃ saritoḥ anṣṭanēne aom naḥ sacasva ||
 3.053.18a bālaṃ dhehi tanūṣu no bālaṃ indrānaḥṷtsu naḥ |
 3.053.18c bālaṃ tokāya tánayāya jīvāse tvāṃ hí baladā ási ||
 3.053.19a abhí vyayasva khadirásya sáram ójo dhehi spandané śimśápāyām |
 3.053.19c ákṣa vīlo vīlita vīlāyasva mā yāmād asmād áva jīhipo naḥ ||
 3.053.20a ayām asmān vānaspátir má ca há má ca rīriṣat |
 3.053.20c svasty ā grhébhya āvasā ā vimócanāt ||
 3.053.21a índrotībhir bahulābhir no adyá yācchreṣṭhābhir maghavañ chūra jinva |
 3.053.21c yó no dvéṣty ádharah sás padīṣṭa yám u dviṣmās tám u prāṇó jahātu ||
 3.053.22a paraśúm cid ví tapati śimbalám cid ví vṛscati |
 3.053.22c ukhá cid indra yeśantī práyastā phénam asyati ||
 3.053.23a ná sāyakasya cikite janāso lodhám nayanti pásu mányamānāḥ |
 3.053.23c nāvājinam vājínā hāsayanti ná gardabhám puró ásvān nayanti ||
 3.053.24a imá indra bharatásya putrá apapitvám cikitur ná prapitvám |
 3.053.24c hinvānty ásvam áraṇam ná níyam jyāvājam pári ṇayanty ājaú ||

(288)

- 3.054.01a imám mahé vidathyāya sūsám śásvat kṛtva ídyāya prá jabhruḥ |
 3.054.01c śṛṇótu no dámyebhir ánīkaiḥ śṛṇótv agnír divyaír ájasrah ||
 3.054.02a máhi mahé divé arcā pṛthivyaí kámo ma ichāñ carati prajānán |
 3.054.02c yáyor ha stóme vidátheṣu devāḥ saparyávo mādáyante sácāyóḥ ||
 3.054.03a yuvór ṛtám rodasī satyám astu mahé sú ṇaḥ suvitāya prá bhūtam |
 3.054.03c idám divé námo agne pṛthivyaí saparyāmi práyasā yāmi rátnam ||
 3.054.04a utó hí vām pūrvyā āvidirá ṛtāvarī rodasī satyavācaḥ |
 3.054.04c náras cid vām samithé śūrasātau vavandiré pṛthivi vévidānāḥ ||
 3.054.05a kó addhá veda ká ihá prá vocad devām áchā pathyà ká sám eti |
 3.054.05c dádṛsra eṣām avamá sádāmsi páreṣu yā gúhyeṣu vratéṣu ||
 3.054.06a kavír nṛcákṣā abhí śīm acaṣṭa ṛtásya yónā víghṛte mádantī |
 3.054.06c nānā cakrāte sádanam yáthā véḥ samānéna krátunā samvidāné ||
 3.054.07a samānyā víyute dūrēante dhruvé padé tasthatur jāgarúke |
 3.054.07c utá svāsāra yuvatī bhávantī ād u bruvāte mithunāni nāma ||
 3.054.08a víśvéd eté jānimā sám vivikto mahó devān bíbhratī ná vyathete |
 3.054.08c éjad dhruvám patyate víśvam ékam cárat patatrí víṣṇum ví jātám ||
 3.054.09a sánā purāṇám ádhy emy ārán maháḥ pitúr janitúr jāmi tán naḥ |
 3.054.09c devāso yátra panitāra évair uraú pathí vyóte tasthúr antāḥ ||
 3.054.10a imám stóman rodasī prá bravīmy ṛdūdārāḥ śṛṇavann agnijihvāḥ |
 3.054.10c mitráḥ samrājo váruṇo yúvāna ādityāsah kaváyah paprathānāḥ ||
 3.054.11a híraṇyapāṇiḥ savitā sujihvās trír ā divó vidáthe pátyamānāḥ |
 3.054.11c devéṣu ca savitaḥ ślókam ásrer ād asmábhyam ā suva sarvátātim ||
 3.054.12a sukṛt supāñiḥ svávām ṛtāvā devás tvāṣṭāvase táni no dhāt |
 3.054.12c pūṣanvānta ṛbhavo mādayadhvam ūrdhvágrāvāṇo adhvarám ataṣṭa ||
 3.054.13a vidyúdrathā marúta ṛṣṭimánto divó máryā ṛtājātā ayāsah |
 3.054.13c sárasvatī śṛṇavan yajñíyāso dhātā rayīm sahávīram turāsah ||
 3.054.14a víṣṇum stómāsah purudasmám arkā bhágasyeva kārīṇo yāmani gman |

- 3.054.14c urukramāḥ kakuhó yásya pūrvīr ná mardhanti yuvatáyo jánitrīḥ ||
3.054.15a índro vísvair vīryaḥ pátyamāna ubhé á paprau ródasī mahitvā |
3.054.15c puramdaró vṛtrahā dhr̥ṣṇúṣeṇaḥ samgr̥bhya ná á bharā bhūri paśvāḥ ||
3.054.16a nāsatyā me pitārā bandhup̄rchā sajātyām asvīnoś cāru nāma |
3.054.16c yuvām hí sthó rayidaú no rayīṇām dātrām rakṣethe ákavair ádabdhā ||
3.054.17a mahát tát vaḥ kavayaś cāru nāma yád dha devā bhāvatha vísva índre |
3.054.17c sákha r̥bhúbhiḥ puruhūta priyébhir imām dhíyaṃ sātáye takṣatā naḥ ||
3.054.18a aryamā ṇo áditir yajñíyāsó 'dabdhāni váruṇasya vratāni |
3.054.18c yuyóta no anapatyāni gántoḥ prajāvān naḥ paśumām̄ astu gātúḥ ||
3.054.19a devānām dūtāḥ purudhá prásūtó 'nāgān no vocatu sarvātātā |
3.054.19c śṛṇótu naḥ pṛthivī dyaúr utāpaḥ sūryo náksatrair urv àntárikṣam ||
3.054.20a śṛṇvāntu no vṛṣaṇaḥ párvatāso dhruvákṣemāsa ilāyā mādantaḥ |
3.054.20c ādityaír no áditiḥ śṛṇotu yāchantu no marútaḥ śárma bhadrām ||
3.054.21a sádā sugāḥ pitumām̄ astu pánthā mádhvā devā óśadhīḥ sám pipṛkta |
3.054.21c bhágo me agne sakhyé ná mṛdhyā úd rāyó asyām sádanam purukṣóḥ ||
3.054.22a svádasva havyā sám íṣo didīhy asmadyāk sám mimīhi śrāvāmsi |
3.054.22c vísvām̄ agne pṛtsú tñ̄ jeṣi śátrūn áhā vísvā sumānā dīdihī naḥ ||

(289)

- 3.055.01a uśasaḥ pūrvā ádha yád vyūṣúr mahád ví jajñe akṣáram padé góḥ |
3.055.01c vratá devānām úpa nú prabhūsan mahád devānām asuratvám ékam ||
3.055.02a mó ṣú ṇo átra juhuranta devā má pūrve agne pitāraḥ padajñāḥ |
3.055.02c purānyóḥ sádmanoḥ ketúr antár mahád devānām asuratvám ékam ||
3.055.03a ví me purutrā patayanti kāmāḥ sám̄y áchā dīdye pūrvyāni |
3.055.03c sámiddhe agnāv ṛtām íd vadema mahád devānām asuratvám ékam ||
3.055.04a samāno rājā víbhṛtaḥ purutrā śáye śáyāsu práyuto vánānu |
3.055.04c anyā vatsám bháratī kṣéti mātā mahád devānām asuratvám ékam ||
3.055.05a áksít pūrvāsv áparā anūrút sadyó jātāsu táruṇīṣv antāḥ |
3.055.05c antárvatīḥ suvate ápravītā mahád devānām asuratvám ékam ||
3.055.06a śayúḥ parástād ádha nú dvimātābandhanás carati vatsá ékaḥ |
3.055.06c mitrásya tá váruṇasya vratāni mahád devānām asuratvám ékam ||
3.055.07a dvimātā hótā vidátheṣu samrāḥ ánv ágram carati kṣéti budhnāḥ |
3.055.07c prá rányāni ranjaváco bharante mahád devānām asuratvám ékam ||
3.055.08a sūrasyeva yúdyato antamáya praticínam dadṛṣe vísvam āyát |
3.055.08c antár matís carati niṣṣídham góḥ mahád devānām asuratvám ékam ||
3.055.09a ní veveti palitó dūtā āsv antár mahām̄s carati rocanéna |
3.055.09c vápūm̄ṣi bíbhrad abhí no ví caṣṭe mahád devānām asuratvám ékam ||
3.055.10a víṣṇur gopāḥ paramám pāti pāthaḥ priyā dhāmāny amṛtā dádhānaḥ |
3.055.10c agnīṣ ṭā vísvā bhúvanāni veda mahád devānām asuratvám ékam ||
3.055.11a nānā cakrāte yamyā vápūm̄ṣi táyor anyád rócate kṛṣṇám anyát |
3.055.11c śyāvī ca yád áruṣī ca svāsārau mahád devānām asuratvám ékam ||
3.055.12a mātā ca yátra duhitā ca dhenū sabardúghe dhāpáyete samīcí |
3.055.12c ṛtāsya té sádasīle antár mahád devānām asuratvám ékam ||
3.055.13a anvāsvā vatsám rihatī mimāva kāvā bhuvā ní dadhe dhenúr údhaḥ |

- 3.055.13c ṛtāsya sã páyasãpinvatélã mahád devãnãm asuratvãm ékam ||
 3.055.14a pádyã vaste pururûpã vãpũṃṣy ũrdhvã tasthau tryãviṃ rérihãṇã |
 3.055.14c ṛtāsya sãdma ví carãmi vidvãn mahád devãnãm asuratvãm ékam ||
 3.055.15a padé iva níhite dasmé antás táyor anyád gúhyam ãvír anyát |
 3.055.15c sadhrĩcĩnã pathyã sã víśũcĩ mahád devãnãm asuratvãm ékam ||
 3.055.16a á dhenãvo dhunayantãm áśĩsvĩḥ sabardúghãḥ śãśayã ápradugdhãḥ |
 3.055.16c návyã-navyã yuvatãyo bhãvantĩr mahád devãnãm asuratvãm ékam ||
 3.055.17a yád anyãsu vṛṣabhó roravĩti só anyãsmĩn yũthé ní dadhãti rétaḥ |
 3.055.17c sã hí kṣãpãvãn sã bhãgaḥ sã rãjã mahád devãnãm asuratvãm ékam ||
 3.055.18a vĩrãsyã nú svãśvyam janãsaḥ prá nú vocãma vidúr asya devãḥ |
 3.055.18c ṣoḥã yuktãḥ pãñca-pãñcã vahanti mahád devãnãm asuratvãm ékam ||
 3.055.19a devãs tvãṣṭã savitã víśvãrũpaḥ pupõsa prajãḥ purudhã jajãna |
 3.055.19c imã ca vísvã bhũvanãny asya mahád devãnãm asuratvãm ékam ||
 3.055.20a mahĩ sám airac camvã samĩcĩ ubhé té asya vásunã nyÈṣṭe |
 3.055.20c śṛṇvé vĩró vindãmãno vásũni mahád devãnãm asuratvãm ékam ||
 3.055.21a imãṃ ca naḥ pṛthivĩṃ víśvãdhãyã úpa kṣeti hitãmitro ná rãjã |
 3.055.21c puraḥsãdaḥ śarmasãdo ná vĩrã mahád devãnãm asuratvãm ékam ||
 3.055.22a niśśĩdhvarĩs ta ośadhĩr utãpo rayĩṃ ta indra pṛthivĩ bibharti |
 3.055.22c sãkhãyas te vãmabhãjaḥ syãma mahád devãnãm asuratvãm ékam ||

(290)

- 3.056.01a ná tá minanti mãyĩno ná dhĩrã vratã devãnãm prathamã dhruvãṇi |
 3.056.01c ná ródasĩ adruhã vedyãbhir ná párvatã ninãme tasthivãmsaḥ ||
 3.056.02a śãd bhãrãṃ éko ácaran bibharty ṛtãṃ vãrṣiṣṭham úpa gãva águḥ |
 3.056.02c tĩsró mahĩr úparãs tasthur átyã gũhã dvé níhite dãrśy ékã ||
 3.056.03a tripãjasyó vṛṣabhó víśvãrũpa utã tryudhã purudhã prajãvãn |
 3.056.03c tryanĩkãḥ patyate mãhinãvãn sã retodhã vṛṣabhãḥ śãśvatĩnãm ||
 3.056.04a abhĩka ãsãm padavĩr abodhy ãdityãnãm ahve cãru nãma |
 3.056.04c ápaś cid asmã aramanta devĩḥ pṛthag vrãjantĩḥ pári śĩm avṛñjan ||
 3.056.05a trí śadhãsthã sindhavas tríḥ kavĩnãm utã trimãtã vidãtheṣu samrãt |
 3.056.05c ṛtãvarĩr yóṣanãs tĩsró ápyãs trĩr á divó vidãthe pátyamãnãḥ ||
 3.056.06a trĩr á divãḥ savitar vãryãṇi divé-diva á suva trĩr no áhnaḥ |
 3.056.06c tridhãtu rãyã á suvã vásũni bhãga trãtar dhiṣaṇe sãtãye dhãḥ ||
 3.056.07a trĩr á divãḥ savitã soṣavĩti rãjãnã mitrãvãruṇã supãṇĩ |
 3.056.07c ápaś cid asya ródasĩ cid urvĩ rátnam bhikṣanta savitũḥ savãya ||
 3.056.08a trĩr uttamã dũṇãśã rocanãni tráyo rãjanty ásurasyã vĩrãḥ |
 3.056.08c ṛtãvãna iṣirã dũlãbhãsas trĩr á divó vidãthe santu devãḥ ||

(291)

- 3.057.01a prá me vivikvãṃ avidan manĩśãṃ dhenũṃ carantĩm práyutãm ágopãm |
 3.057.01c sadyãś cid yã duduhé bhũri dhãser índras tát agnĩḥ panitãro asyãḥ ||
 3.057.02a índraḥ sú pũśã víṣaṇã suhãstã divó ná pṛtãḥ śãśayãṃ duduhre |

- 3.057.02c víšve yád asyām raṇáyanta deváh prá vó 'tra vasavaḥ sumnám asyām ||
 3.057.03a yá jā máyo vṛṣṇa ichánti śaktim namasyántir jānate gárbham asmin |
 3.057.03c áchā putráṃ dhenávo vāvaśānā mahás caranti bíbhrataṃ vápūṃṣi ||
 3.057.04a áchā vivakmi ródasī suméke grāvṇo yujānó adhvaré manīṣā |
 3.057.04c imá u te mánave bhúrivārā ūrdhvā bhavanti darśatā yájatrāḥ ||
 3.057.05a yá te jihvá mádhumatī sumedhá ágne devéṣūcyáta urūcī |
 3.057.05c táyehá vísvāṃ ávase yájatrān á sādaya pāyáya cā mádhūni ||
 3.057.06a yá te agne párvatasyeva dhārásaścanti pīpáyad deva citrá |
 3.057.06c tám asmábhyam prámatim jātavedo váso rāsva sumatim víšvájanyām ||

(292)

- 3.058.01a dhenúḥ pratnásya kámyaṃ dúhānāntāḥ putrás carati dáksīṇāyāḥ |
 3.058.01c á dyotanim vahati śubhráyāmośása stómo asvínāv ajīgaḥ ||
 3.058.02a suyúg vahanti práti vām ṛténordhvā bhavanti pitáreva médhāḥ |
 3.058.02c járethām asmád ví paṇér manīṣāṃ yuvór ávaś cakrmā yātam arvāk ||
 3.058.03a suyúgbhir ásvaiḥ suvītā ráthena dásrāv imāṃ śṛṇutam ślókam ádreḥ |
 3.058.03c kím anḡá vām práty ávartim gámiṣṭhāhúr víprāso asvinā purājāḥ ||
 3.058.04a á manyethām á gataṃ kác cid évair víšve jánāso asvínā havante |
 3.058.04c imá hí vām góṛjīkā mádhūni prá mitrásō ná dadúr usró ágre ||
 3.058.05a tirāḥ purú cid asvinā rájāmsy āngūśō vām maghavānā jáneṣu |
 3.058.05c éhá yātam pathíbhīr devayānair dásrāv imé vām nidháyo mádhūnām ||
 3.058.06a purānām ókaḥ sakhyāṃ śívāṃ vām yuvór narā dráviṇaṃ jahnāvyaṃ |
 3.058.06c púnāḥ kṛṇvānāḥ sakhyā śívāni mádhvā madema sahā nú samānāḥ ||
 3.058.07a ásvinā vāyúnā yuvāṃ sudakṣā niyúdbhiś ca sajóśasā yuvānā |
 3.058.07c nāsatyā tiróahnyāṃ juṣānā sómam pibatam asrídḥā sudānū ||
 3.058.08a ásvinā pári vām íṣaḥ purūcír īyúr gīrbhír yātamānā ámrḍhrāḥ |
 3.058.08c rátho ha vām ṛtajá ádrījūtaḥ pári dyāvāpṛthiví yāti sadyāḥ ||
 3.058.09a ásvinā madhusúttamo yuvákuḥ sómas tám pātam á gataṃ duroṇé |
 3.058.09c rátho ha vām bhūri vārapāḥ kárikrat sutāvato niṣkṛtām ágamiṣṭhaḥ ||

(293)

- 3.059.01a mitró jánān yāyati bruvāṇó mitró dādḥāra pṛthivím utá dyām |
 3.059.01c mitráḥ kṛṣṭír ánimiṣābhí caṣṭe mitráya havyaṃ ghṛtāvaj juhota ||
 3.059.02a prá sá mitra márto astu práyasvān yás ta āditya síkṣati vraténa |
 3.059.02c ná hanyate ná jīyate tvóto naínam áṃho asnoty ántito ná dūrát ||
 3.059.03a anamīvása ílayā mādanto mitájñavo várimann á pṛthivyāḥ |
 3.059.03c ādityásya vratām upakṣiyánto vayám mitrásya sumataú syāma ||
 3.059.04a ayám mitró namasyāḥ suśévo rájā sukṣatró ajaniṣṭa vedhāḥ |
 3.059.04c tásya vayám sumataú yajñíyasyāpi bhadré saumanasé syāma ||
 3.059.05a mahāṃ ādityó námasopasádyo yāyájjano grṇaté suśévaḥ |
 3.059.05c tasmā etát pányatamāya júṣtam agnaú mitráya havír á juhota ||
 3.059.06a mitrásya carṣaṇīdhító 'vo devásya sānasí |
 3.059.06c dvumnám citrásravastamam ||

- 3.059.07a abhí yó mahinā dívam mitró babhúva sapráthāḥ |
 3.059.07c abhí śrávobhiḥ pṛthivīm ||
 3.059.08a mitráya pāñca yemire jánā abhiṣṭisavase |
 3.059.08c sá devān vísvān bibharti ||
 3.059.09a mitró devésv āyúṣu jánāya vṛktábarhiṣe |
 3.059.09c iṣa iṣṭávrata akah ||

(294)

- 3.060.01a ihéha vo mánasā bandhútā nara usíjo jagmur abhí táni védasā |
 3.060.01c yābhir māyābhiḥ prátijūtivarpasaḥ saúdhanvanā yajñíyam bhāgām ānaśá ||
 3.060.02a yābhiḥ śácībhiś camasāñ ápimśata yáyā dhiyā gām áriṇīta cármaṇaḥ |
 3.060.02c yéna hárī mánasā nirátakṣata téna devatvām ṛbhavaḥ sám ānaśa ||
 3.060.03a índrasya sakhyám ṛbhávaḥ sám ānaśur mánor nápāto apáso dadhanvire |
 3.060.03c saudhanvanāso amṛtatvám érire viṣtví sámībhiḥ sukrtaḥ sukrtyáya ||
 3.060.04a índreṇa yātha sarátham suté sácāñ átho vásānām bhavathā sahá śriyā |
 3.060.04c ná vaḥ pratimai sukṛtāni vāghataḥ saúdhanvanā ṛbhavo víryāni ca ||
 3.060.05a índra ṛbhúbhir vājavadbhiḥ sámukṣitam sutám sómam á vṛsasvā gābhastyoḥ |
 3.060.05c dhiyéṣito maghavan dāsúšo grhé saudhanvanébhiḥ sahá matsvā nṛbhiḥ ||
 3.060.06a índra ṛbhumān vājavān matsvehá no 'smín sávane śácya puruṣtuta |
 3.060.06c imāni túbhyam svásarāni yemire vratā devānām mánuṣas ca dhármabhiḥ ||
 3.060.07a índra ṛbhúbhir vājibhir vājáyann ihá stómaḥ jaritúr úpa yāhi yajñíyam |
 3.060.07c śatám kétebhir iṣirébhir āyáve sahasrañītho adhvarásya hómani ||

(295)

- 3.061.01a úšo vājena vājini prácetā stómam juṣasva grṇató maghoni |
 3.061.01c purāñí devi yuvatíḥ púramdhir ánu vratám carasi vísvavāre ||
 3.061.02a úšo devy ámartyā ví bhāhi candrárathā sūnṛtā íráyantī |
 3.061.02c á tvā vahantu suyámāso ásvā híraṇyavarṇām pṛthupájaso yé ||
 3.061.03a úṣaḥ pratící bhúvanāni vísvordhvā tiṣṭhasy amṛtasya ketúḥ |
 3.061.03c samānám ártham caraṇíyamānā cakrám iva navyasy á vavṛtsva ||
 3.061.04a áva syúmeva cinvatí maghóny uṣá yāti svásarasya pátnī |
 3.061.04c svār jánantī subhágā sudámśā ántād diváḥ papratha á pṛthivyāḥ ||
 3.061.05a áchā vo devím uṣásam vibhātím prá vo bharadhvaḥ námasā suvṛktím |
 3.061.05c ūrdhvám madhudhá diví pájo ásret prá rocanā ruruce raṇvásaṃdrk ||
 3.061.06a ṛtāvarī divo arkaír abodhy á revatī ródasī citrám asthāt |
 3.061.06c āyatím agna uṣásam vibhātím vāmám eṣi dráviṇam bhíkṣamāṇaḥ ||
 3.061.07a ṛtásya budhná uṣásām iṣanyán vṛṣā mahí ródasī á viveśa |
 3.061.07c mahí mitrásya váruṇasya māyā candréva bhānūm ví dadhe purutrā ||

(296)

- 3.062.01a imá u vām bhṛmáyo mányamānā yuvávate ná tújyā abhūvan |

- 3.062.01c kvà tyád indrāvaruṇā yáso vāṃ yéna smā sínam bhárathaḥ sákhibhyaḥ ||
3.062.02a ayám u vāṃ purutámo rayīyāñ chaśvattamám ávase johavīti |
3.062.02c sajośāv indrāvaruṇā marúdbhir divá pṛthivyá śṛṇutaṃ hávam me ||
3.062.03a asmé tát indrāvaruṇā vāsu śyād asmé rayír marutaḥ sárvavīraḥ |
3.062.03c asmán várūtrīḥ śaraṇaír avantv asmán hótrā bháratī dáksīṇābhiḥ ||
3.062.04a bṛhaspate juśasva no havyāni viśvadevya |
3.062.04c rásva rátnāni dāsúṣe ||
3.062.05a śúcim arkaír bṛhaspátim adhvaréṣu namasyata |
3.062.05c ánāmy ója á cake ||
3.062.06a vṛṣabhāṃ carṣaṇīnāṃ viśvárūpam ádābhyam |
3.062.06c bṛhaspátim váreṇyam ||
3.062.07a iyám te pūṣann āghṛṇe suṣtutír deva návyasī |
3.062.07c asmābhis túbhyaṃ śasyate ||
3.062.08a tám juśasva gíram máma vājayántim avā dhíyam |
3.062.08c vadhūyúr iva yóṣaṇām ||
3.062.09a yó vísvābhí vipásyati bhúvanā sám ca pásyati |
3.062.09c sá naḥ pūśávitá bhuvat ||
3.062.10a tát savitúr váreṇyam bhárgo devásya dhīmahi |
3.062.10c dhíyo yó naḥ pracodáyāt ||
3.062.11a devásya savitúr vayám vājayántaḥ púramdhyā |
3.062.11c bhágasya rátim īmahe ||
3.062.12a devám náraḥ savitāram víprā yajñāiḥ suvṛktíbhiḥ |
3.062.12c namasyánti dhiyésitāḥ ||
3.062.13a sómo jigāti gātuvíd devānām eti niṣkṛtām |
3.062.13c ṛtásya yónim āsádam ||
3.062.14a sómo asmābhyam dvipáde cátuṣpade ca paśáve |
3.062.14c anamīvā íṣas karat ||
3.062.15a asmākam áyur vardháyan abhímātīḥ sáhamānaḥ |
3.062.15c sómaḥ sadhásthām ásadat ||
3.062.16a á no mitrāvaruṇā ghrtaír gávyūtim ukṣatam |
3.062.16c mádhvā rájāṃsi sukratū ||
3.062.17a uruśáṃsā namovṛdhā mahná dáksasya rájathaḥ |
3.062.17c drághīṣṭhābhiḥ śucivratā ||
3.062.18a grṇāná jamádagninā yónāv ṛtásya sīdatam |
3.062.18c pātām sómam ṛtāvṛdhā ||